

ПРИЕМ

НА СТУДЕНТИ ЗА ОКС „МАГИСТЪР”

СЛЕД ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ

МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ и професионална реализация

АГРАРЕН ФАКУЛТЕТ

Професионално направление „Животновъдство“

РЕПРОДУКТИВНИ БИОТЕХНОЛОГИИ В ЖИВОТНОВЪДСТВОТО

Целта на предлаганата магистърска програма е обучение по проблемите на изкуственото осеменяване, управление на половоцикличната функция при женските животни, трансфер на ембриони, лапароскопия, ин витро оплождане, клониране, ултразвуково изследване и запознаване магистрите със съвременната апаратура и медикаменти, както и с начина на използването им.

Програмата е с научно-приложен характер, като предлага система от знания и умения за планиране, ръководство и изпълнение на задачите по развъждане и възпроизводство в животновъдните ферми. Репродуктивните технологии, които са включени в програмата, са в тясна връзка с програмите по говедовъдство, свиневъдство, овцевъдство и козевъдство, птицевъдство и зайцевъдство.

Тематичните методични единици обхващат в логична последователност репродуктивните биотехнологии, приложими при различните селскостопански животни, като се акцентира върху практическите занятия в условията на фермата. Магистърската програма предвижда осигуряване възможност на всеки от обучаемите за участие в процесите по провеждане на биотехнологичните мероприятия.

Репродуктивните биотехнологии в животновъдството значително повишават нивото на генетичен прогрес, а също така играят важна роля за съхранение на генетичните ресурси, в частност съхранение на семенна течност и ембриони от аборигенни породи и екзотични селскостопански видове.

ХРАНЕНЕ НА ЖИВОТНИ И ТЕХНОЛОГИЯ НА КОМБИНИРАНИ ФУРАЖИ

Програмата по „Хранене на животни и технология на комбинирани фуражи“ обединява основните моменти от досега съществуващите две магистърски програми - „Хранене на селскостопанските животни“ и „Комбинирани фуражи и хранене“. Целта на това обединение е да се осигурят за практиката високо подготвени специалисти, способни да решават възникналите в съвременното животновъдство проблеми, свързани с храненето на животните и производството на фуражи. В тази връзка в програмата са включени последните новости в науката за хранене на животните и оптимизиране на компонентния състав на дажбите и рецептите. При обучението на студентите се използват компютърни програми, които ускоряват процеса на съставяне на дажби и рецепти и подобряват точността на балансирането.

В новата магистърска програма са включени въпроси за определяне потребностите на животните от енергия и хранителни вещества за отделните функции на организма, съвременни схващания за храненето на различните видове и категории животни, нови моменти при производството и окачествяването на

комбинирани фуражи, съвременни методи за анализ на фуражите, вземане и оформяне на проби, максимално допустими концентрации на антихранителни съставки и вещества с токсично действие и др.

При обучението магистрите се запознават и с HACCP системите и Добрите производствени практики в предприятията за производство на комбинирани фуражи и при храненето на животните.

С това програмата задълбочава познанията на студентите по въпросите на храненето на различни видове и категории животни, придобити в образователно-квалификационната степен „Бакалавър”.

ТЕХНОЛОГИЯ НА МЛЯКО И МЛЕЧНИ ПРОДУКТИ

Магистърската програма по „Технология на мляко и млечни продукти” дава на студентите задълбочени знания за технологичните качества на млякото и неговата годност за производството на млечни продукти.

Изготвянето на програмата е съобразено с логическата връзка на дисциплината Мляко и млечни продукти и с други дисциплини, изучавани в Аграрния факултет, като Физика, Химия, Микробиология, Биохимия и др., които представляват фундамента за надграждане на познания, необходими на магистъра по „Технология на млякото и млечните продукти”.

В магистърската програма студентите се запознават с изискванията, принципите и нормите на европейското законодателство, залегнали в Националните нормативни документи за изпълнение на изискванията на Европейските директиви. Акцентира се и на изискванията по отношение на здравословните и безопасни условия на труд, а също и производството на безопасни хранителни продукти.

ТЕХНОЛОГИЯ НА МЕСО И МЕСНИ ПРОДУКТИ

Квалификационната характеристика на магистърската програма „Технология на месо и месни продукти” включва умение и знание за: Европейското и националното законодателство за хуманно отношение към животните по време на транспортирането, предкланичната почивка и клането; основните хигиенни и технологични правила при първичната обработка на кланичните трупове, хладилната обработка и съхранението на месото и хранителните субпродукти; производството на различните видове месни продукти; разработването и внедряването в производството на нови рецептури за месни продукти; мониторинг и контрол на технологичните операции; проследяемост на основните и допълнителните суровини, материали и на готовите месни продукти; управлението на системите за производство на безопасни и качествени месо и месни продукти (Добри производствени и хигиенни практики /ДПП/ и Анализ на опасностите и контрол на критичните контролни точки /HACCP/).

Тези знания и умения позволяват на магистрите да се реализират като технолози и мениджъри в месодобивните и месопереработвателните предприятия; в сферата на търговията на месо и месни продукти като маркетолози и търговци; в

неправителствените, браншовите и регионалните организации като експерти по производство на безопасни и качествени месо и месни продукти.

КОНЕН СПОРТ

Магистърската програма по „Конен спорт“ е актуална и необходима в настоящия момент. Редовният курс по Коневъдство е съобразен с квалификацията на бъдещия зооинженер и като такъв дава по-широка информация и подготовка за тези специалисти, които работят в конно-спортни и туристически бази. Магистърската програма по „Конен спорт“ дава възможност за конкретна подготовка в това направление. Тя е съобразена с необходимостта от по-широки познания по Физиология на коня, Конен спорт и Селекционни програми в коневъдството. Включените методични единици по Теория и методика на конния спорт, Правилнознание и Психология и педагогика са съобразени с изискванията на FEI (Международна федерация по конен спорт) и БФКС (Българска федерация по конен спорт). Получените инструкторски и съдийски карти отговарят на изискванията на FEI и са валидни в чужбина.

Магистърската програма по „Конен спорт“ е предвидена за специалисти с образователно ниво „Бакалавър“, имащи опит като състезатели или специалисти в конния спорт.

ПРОМИШЛЕНО ПТИЦЕВЪДСТВО

Селскостопанските птици осигуряват на човека пълноценни продукти – яйца и птиче месо. Обучението в магистърската програма по „Промислено птицевъдство“ обезпечава необходимите теоретични знания и практически умения и навици за решаване на основните проблеми на развитието на високоефективно производство на качествени и безвредни яйца и птиче месо. В настоящата програма се разглеждат основните проблеми на технологиите за производство на птицевъдна продукция, като продуктивност, генетика, селекция, породи, линии и хибриди, хранене, инкубация, качество на продукцията, ветеринарна профилактика, дълбочинни обработки, екология и оползотворяване на отпадъците от птицевъдство. Магистърът по промислено птицевъдство придобива задълбочени знания и умения в областта на птицевъдното производство, които му дават възможност да планира, организира, реализира, анализира, оценява и управлява производството на висококачествена, безвредна и с ниска себестойност птицевъдна продукция.

АКВАКУЛТУРА

Магистърът по „Аквакултура“ е висококвалифициран специалист в следните области: географската, морфологичната и физичната характеристика на естествените водни басейни; екологичната класификация на хидробионтите, обекти на отглеждане; технологиите за отглеждане на фитопланктон и висши водни растения, морски и сладководни безгръбначни (охлюви, миди, стриди), ниши и висши ракообразни (артемия, скариди, омари, езерен и речен рак), сладководни и морски деликатесни видове риби.

Завършилите програмата притежават умения за селектирането на специалистите и контролирането на производствения процес във фермата, разработването на бизнес-планове и инвестиционни програми, икономически анализ на аквапроизводството, мениджмънт на риска при производството на хидробионти.

СПЕЦИАЛНИ ОТРАСЛИ (пчеларство, бубарство, зайцевъдство и дивечовъдство)

Магистърът по „Специални отрасли“ е квалифициран специалист в областта на пчеларството, бубарството, зайцевъдството и дивечовъдството. Подготвен е да изпълнява, организира, ръководи и анализира дейността по отглеждане на медоносните пчели, копринената пеперуда, различните породи зайци и видове дивеч. Осъществява производството на пчелни продукти, бубено семе, пашкули, греб, месо, вълна и пух от зайци и дивеч. Извършва качествяване и стандартизация на получените продукти преди и след първична обработка и директно на пазара. Осъществява маркетингова дейност по проучване потребностите на пазара за пчелен мед и пчелни продукти, коприна и животински продукти от зайцевъдство и дивечовъдство. Организира дейностите за задоволяване на пазарните потребности. Магистърът по „Специални отрасли“ може да планира, прогнозира, контролира и осъществява техническия прогрес в пчеларството, бубарството, зайцевъдството и дивечовъдството. Създава нови и подобрява съществуващите ферми, внедрява нови технологии и организира производствената дейност.

Усъвършенства и създава нови линии, породи и хибриди. Съхранява генофонда в пчеларството, бубарството, черничарството, зайцевъдството и дивечовъдството. Организира и усъвършенства биотехнологиите на размножаване на медоносната пчела, копринената пеперуда, зайци и дивеч. Изпитва и внедрява добавки и препарати, стимулиращи растежа и продуктивността, подобряващи здравословното състояние на пчелните семейства, копринените буби, зайци и дивеч. Организира профилактиката и опазването на околната среда в пчелините, бубарниците и фермите за отглеждане на зайци и дивеч.

ПРОМИШЛЕНО СВИНЕВЪДСТВО

Магистърът по „Промислено свиневъдство“ е висококвалифициран специалист с възможности за вземане на оперативни решения. Завършилите курса и положили изпит по магистърската програма придобиват задълбочени знания и умения в областта на свиневъдството, анализ на производството в света и у нас и на установените познания в областта на генетиката, биологията, физиологията, храненето и биотехнологията, да очертаят тенденциите за организация и направление на процеса, гарантиращи постоянно увеличаваща се ефективност при производството на качествено и безопасно свинско месо. Магистрите са подготвени да планират, организират, реализират, анализират, оценяват, управляват и вземат целесъобразни управленски решения, гарантиращи получаването на устойчива и с ниска себестойност продукция, съчетани с хуманно отношение към животните и

спазване на всички екологични стандарти.

ПРОИЗВОДСТВЕНИ СИСТЕМИ И СЕЛЕКЦИЯ В ГОВЕДОВЪДСТВОТО И БИВОЛОВЪДСТВОТО

Магистърът по „Производствени системи и селекция в говедовъдството и биволовъдството“ има задълбочени познания в областта на селекцията и организацията на контрола на продуктивните, репродуктивните и екстериорните признаци на говедата за мляко. Има също задълбочени познания в областта на развъдната стойност, моделите за оценка на животните и различните селекционни индекси, използвани в млечното говедовъдство у нас и в други страни в света. Всички тези знания му дават възможност да заема отговорни длъжности в сферата на контрола на продуктивните качества, служби и организации, свързани със селекцията на с.с. животни, продажба на семенна течност, развъдни асоциации и др.

Магистърът по „Производствени системи и селекция в говедовъдството и биволовъдството“ има много добра подготовка за работа в областта на месодайното говедовъдство. Има необходимите познания и подготовка за отглеждане, хранене и развъждане, преценка и селекция на говедата от породите за месо, организация на репродуктивната и производствена дейност в стадата с месодайно направление.

Магистър по „Производствени системи и селекция в говедовъдството и биволовъдството“ е много добре подготвен в областта на храненето и технологиите на отглеждане на говеда от всички категории и производствени направления. Той има всички необходими знания за контрол и приложение на изискванията на ЕС в областта на благополучието на животните, хуманното отношение към тях на всички етапи на използването им и производството на качествени и безопасни за човека храни. Всичко това му дава възможност да се реализира успешно във всички служби за съвети в земеделието, контролни органи и организации, свързани с производство и изкупуване на продукти от говедовъдството.

ПРОИЗВОДСТВЕНИ СИСТЕМИ И СЕЛЕКЦИЯ В ОВЦЕВЪДСТВОТО И КОЗЕВЪДСТВОТО

Магистърът по „Производствени системи в овцевъдството и козевъдството“ е с висока квалификация по генетика, развъждане, репродукция, хранене, технологии на отглеждане и здравеопазване на овце и кози. Той притежава компетентността да организира и контролира всички производствени и селекционни процеси. Познавайки както класическите, така и съвременните методи на генетичен контрол, той е в състояние да повиши точността на развъдните оценки и ефективността на селекцията. Придобива теоретични знания и практически умения да прилага нови системи на селекция за усъвършенстване на породите овце и кози. Може да ръководи и да решава проблемите на храненето на дребните преживни животни, както и да си служи с компютърни програми при съставянето на дажби за хранене на различни категории овце и кози, да извършва зоотехнически, икономически и екологичен анализ при балансиране на дажбите. Притежава задълбочени знания и

конкретни умения относно въвеждането на съвременни технологии за отглеждане на овце и кози от различни продуктивни направления, породи и възрастови групи. Има знания и практически умения за биологично производство, за получаване на безвредна овцевъдна и козевъдна продукция.

Владее методите за оценка и експертиза на екологични овцевъдни и козевъдни обекти. Притежава квалификацията да извършва окачествяване и маркетинг на продуктите от овце и кози по съвременни методики и стандарти. Организира, провежда и контролира профилактичните мероприятия във фермите.

Магистърът по „Производствени системи в овцевъдството и козевъдството“, дипломиран в Аграрния факултет на Тракийския университет, притежава компетенциите да заема ръководни, организационни, координаторски и други длъжности в аграрни предприятия и административни служби в аграрния сектор, асоциации, федерации и други.

УПРАВЛЕНИЕ НА СИСТЕМИТЕ ЗА БЕЗОПАСНОСТ И КАЧЕСТВО НА ХРАНИТЕ

Квалификационната характеристика на магистърската програма „Управление на системите за безопасност и качество на храните“ включва умение и знание за: Европейското и националното законодателство за безопасността и качеството на храните от растителен и животински произход; видовете опасности, свързани с храните; проследяемостта на суровините, допълнителните материали и храните по цялата хранителна верига; основните хигиенни и ветеринарно-санитарни изисквания при проектирането, построяването и експлоатацията на предприятията от хранителния сектор; контрола на технологичните операции и хигиенните условия при производството на безопасни храни; въвеждането и функционирането на Добрите производствени и хигиенни практики (ДПП) и на системата за анализ на риска и контрол на критичните точки (НАССР); мониторинг на критичните контролни точки (ККТ) и предприемане на корективни действия, съгласно НАССР плана на предприятието.

Тези знания и умения позволяват на магистрите да се реализират като мениджъри по безопасността и качеството на храните в предприятията за производство и съхранение на храни от растителен и животински произход в сферата на неправителствените, браншовите и регионалните организации като експерти, консултанти и съветници по производство на безопасни и качествени храни.

ПЛЕМЕННО КОНЕВЪДСТВО

Магистърската програма по „Племенно коневъдство“ е актуално необходимо допълнение към редовния курс по Коневъдство с квалификационен ниво Бакалавър, като дава по-широка информация и подготовка за специалистите, които работят в конезаводи и племенни конеферми. Включените методични единици по Генетика, Развъждане, Репродукция и Хранене са разширен вариант на изучаваните в подолната квалификационна степен и са конкретно насочени в областта на Коневъдството. Детайлно разработени са и методичните единици по Биологични основи на коня, които включват една по-конкретна насоченост в областта на

специфичните особености на коня в морфологично и физиологично направление. Новост към програмата е и дисциплината Защита и хуманно отношение към конете, което е в унисон със съвременните изисквания в животновъдството.

Завършилите програмата придобиват уменията на специалисти в областта на племенното коневъдство и могат успешно да ръководят племенните стада в конезаводи, племенни ферми, както и да работят като специалисти в структурите на ИАСРЖ, Националната асоциация по коневъдство и Министерството на земеделието и храните.

РАЗВЪЖДАНЕ НА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ЖИВОТНИ

Програмата е разработена и предназначена за подготовка на студентите за работа и управление на развъдните програми в животновъдството, както и за извършване на научно-изследователска работа в областта на развъждането на животните.

Тази програма е логическо следствие от натрупания опит в катедра Генетика, развъждане и репродукция по подготовката на специалисти в областта, ползваща се с добро име у нас и зад граница. При подготовката на програмата са ползвани като образец най-добрите програми в тази област в Европа.

Квалификационната характеристика на магистърската програма по „Развъждане на селскостопанските животни“ включва знания и умения за: избор на признаци в развъдната цел на развъдните програми; избор на развъдна стратегия; използване при оценката на генетичната стойност както на подходите на количествената генетика, така и на молекулярната генетика; избор на подходящи методи на отбор и подбор и оценка генетичният прогрес в краткосрочен и дългосрочен план; разработка и управление на развъдни програми както по усъвършенстването генетичния потенциал на съответни породи, така и на развъдни програми насочени към опазване на генофонда; работа по усъвършенстването и създаването на нови породи, линии и хибриди.

Увоените знания и умения предоставят възможност магистърът по „Развъждане на селскостопанските животни“ да се реализира успешно в развъдните асоциации, службите по селекция и репродукция, службите по съвети в земеделието, както и в бизнеса по осигуряване на развъдната дейност.

КОНСУЛТАНТСКА ДЕЙНОСТ, РАЗРАБОТВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ В ЖИВОТНОВЪДСТВОТО

Специалистите, придобили ОКС „Магистър“ по „Зооинженерство“, по програмата „Консултантска дейност, разработване и управление на проекти в животновъдството“ са с висока квалификация по отношение на политиките и програмите на Европейския съюз и Р България в областта на земеделието и развитието на селските райони. Те притежават знания и умения за осъществяване на ефективна консултантска дейност в областта на животновъдството, съгласно Регламент № 1306 от 2013 г., по дейностите, свързани със смекчаване на последиците от изменението на климата, опазването на биологичното разнообразие, почвите и водите, по правилата за кръстосано съответствие, както и

за поддържането на земята в добро земеделско и екологично състояние. Владее консултантските практики по управление на земеделските стопанства, разработването и управлението на проекти в областта на животновъдството. Специалистите, обучавани и успешно завършили магистърската програма притежават задълбочени теоретични знания и практически умения относно прилагането на нови, съвременните технологични решения при строителството на сгради и съоръжения за животновъдството, съвременни подходи в областта на развъждането, храненето и отглеждането на селскостопанските животни, извършването на икономически и екологични анализи, както и по отношение на оценката и управлението на риска в земеделските стопанства.

Магистрите по „Консултантска дейност, разработване и управление на проекти в животновъдството“, дипломирани в Аграрния факултет при Тракийския университет, притежават компетентностите да заемат ръководни, организационни, координаторски и други длъжности в МЗХ, Националната служба за съвети в земеделието, консултантски фирми, административни служби, асоциации, федерации, да разработват и управляват проекти в животновъдния сектор, да ръководят животновъдни ферми и други дейности, свързани с животновъдството.

Професионално направление „Биологически науки“

ОПАЗВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Студентите, завършили магистърската програма по „Опазване и управление на околната среда“ (ОУОС), получават знания и придобиват умения за осъществяване на дейности, касаещи опазване и използване на биологичните ресурси, получаване на безопасни хранителни продукти, организиране на екологосъобразно производство, осъществяване на природосъобразен туризъм и др. Магистрите от тази програма са подготвени да извършват оценка за качеството на екосистемите, да осъществяват контрол и управление на околната среда, да познават начините за опазване на околната среда от вредни въздействия и на базата на математически модели да прогнозират негативни изменения в агроекосистемите.

По време на обучението студентите получават задълбочени знания в областта на биологичното производство, както и добра теоретична подготовка по управление замърсяването на естествените биологични ресурси, защитени територии и др. Магистърският курс има за цел да разшири знанията на студентите бакалаври по оценка въздействието на човешкия фактор върху компонентите на околната среда, опазване на биологичните ресурси и др.

ЕКОТУРИЗЪМ

Магистърът по „Екотуризм“ е висококвалифициран специалист със задълбочена теоретична подготовка относно природните, екологичните и нормативните изисквания за осъществяване на екотуристическа дейност, мястото на екотуризма в туристическия отрасъл и ролята му за опазване на околната среда. По време на обучението студентите получават знания за видовете туризъм и

туристическите ресурси в Р.България, екологичното състояние на туристическите райони и екорегии в страната, възможностите, условията и нормативната база за развитието на екотуризъм в България, по-важните обекти на екотуризма.

Студентите магистри по „Екотуризъм” придобиват умения за осъществяване на дейности, свързани с: екологична оценка и контрол на екологичното състояние на районите, обект на туризъм; организация и ръководство на туристически групи и пътувания до места и защитени зони, обект на екотуризъм; провеждане и контрол на природоохранителни мероприятия в природни комплекси, обект на екотуризъм; екологична подготовка на кадри, работещи в туристически организации, както и екологично възпитание на туристите за опазване на околната среда; създаване и ръководство на собствени туристически бази.

БЕЗОПАСНОСТ НА ТРУДА, ЕКОЛОГИЧЕН РИСК И ДЕЙСТВИЕ ПРИ БЕДСТВИЯ И АВАРИИ

Магистърът по „Безопасност на труда, екологичен риск и действия при бедствия и аварии” е висококвалифициран специалист със задълбочена теоретична подготовка за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и действия при бедствия и аварии, в съответствие с изискванията на ЕС и тези, транспонирани в националното ни законодателство. Освен това обучението на студентите по тази програма ще даде необходимите знания и умения за: осигуряване на безопасна работна среда в аграрния сектор; идентификация на рисковете, които съпътстват ежедневната работа в аграрния сектор; превенция на опасни ситуации и предприемане на правилни действия при появата им; необходимост и работа с предпазни средства; адекватно действие при критични ситуации; провеждане на обучение и инструктажи относно хигиената на труда и техниката на безопасност в аграрния сектор; управление на екологичния риск и адекватно действие при неблагоприятни екологични ситуации; организиране на дейности при възникване на производствени аварии и катастрофи и природни бедствия; прилагане на адекватни мерки за организация и осъществяване на защита на селскостопански и други животни при възникване на природни бедствия и др.

ЕКОЛОГИЯ НА СЕЛИЩНИ СИСТЕМИ

Завършилите магистърската програма по „Екология на селищните системи” получават знания и придобиват умения за осъществяване на дейности по опазване на околната среда на територията на общините в Република България и тяхното устойчиво управление в условията на глобалните климатични промени. Тези цели се постигат на базата на познаването на особеностите на екологичните фактори (абиотични, биотични и антропогенни) и формирането на климата в урбанизирани територии; характеризиране на замърсителите, в т.ч. на шума и на източниците на замърсяване на въздуха, водите и почвите; генерирането и управлението на отпадъците; прогнозиране и моделиране на замърсяванията; усвояване и прилагане на екологичното законодателство на ЕС и на страната, касаещо селищни системи.

Магистрите, завършили тази програма, са подготвени да разработват общински и фирмени политики, планове и програми по опазване и управление на околната среда; да участват в екипи по извършване на екологични оценки и оценки за въздействието върху околната среда на инвестиционни предложения за строителство; дейности и технологии; да участват в планирането и реализирането на съвременен екологичен градоустройство; да разработват и прилагат мерки за повишаване на енергийната ефективност от битови; производствени и транспортни дейности; да планират зелената инфраструктура в териториални системи; да организират и извършват инвентаризация на биологичното разнообразие в големите градове и да разработват и прилагат мерки за неговото опазване; да изготвят екологични модели и прогнози на замърсяването на въздуха в градска среда; да разработват материали за информирание на населението за състоянието и опазването на околната среда, за реални и потенциални екологични рискове и за повишаване на неговата екологична култура и поведение.

Реализацията на магистърът по Екология на селищни системи може да бъде в общини (отделите по Екология и опазване на околната среда, Парково дело и озеленяване, както и в други общински структури, имащи отношение към опазването и управлението на околната среда); областни администрации; проектантски градоустройствени и транспортни фирми; производствени предприятия, фирми по чистота; селищни пречиствателни станции и регионални депа за отпадъци; консултантски служби/фирми по екология и опазване на околната среда; научно-образователни институции, неправителствени организации/фондации; и др.

Професионално направление „Растениевъдство”

ПРОИЗВОДСТВО НА ПОСЕВЕН И ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ

Магистърската програма по „Производство на посевен и посадъчен материал” се основава на знанията, получени при обучението на образователно-квалификационна степен „Бакалавър” по растениевъдство.

Обучението е насочено към придобиване на нови профилиращи знания и умения в областта на производството и заготовката с цел търговия, съхраняване, опаковане, етикетиране, търговски внос, износ и контрол на посевен и посадъчен материал от земеделски растения.

Завършилите програмата специалисти ще могат: да организират и извършват производство на посевен и посадъчен материал от основните земеделски растения отглеждани в Р. България; да извършват полски инспекции с цел сертификация на определени категории семена като полски инспектори; да ръководят или да работят в лаборатории за определяне на посевните качества на семената с цел сертифициране; при определени условия да извършват сортоподдържане на сортове и родителски компоненти от видове земеделски растения; да заготвят и търгуват с посевен и посадъчен материал от видовете земеделски растения; да консултират като експерти производителите и търговците на посевен и посадъчен материал; да участват в научни експерименти и да интерпретират на експертно ниво резултатите от тях.

Специалистите, завършили магистърската програма, ще се реализират като: производители и търговци на посевен и посадъчен материал, специалисти в системата на Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол и други държавни органи, като консултанти на производители и търговци на посевен и посадъчен материал.

Специалистите, завършили магистърската програма, ще са готови да продължат научната си подготовка в областта на селекция и семепроизводство на ОНС „Доктор”.

БИОЛОГИЧНО ЗЕМЕДЕЛИЕ

Магистърът по „Биологично земеделие” ще притежава задълбочена теоретична подготовка по нормативната уредба, принципите, спецификата и същността на биологично производство на продукти от растителен и животински произход. Той ще притежава специфични познания, свързани с морфологичните особености, биологията на развитие и изискванията към екологичните фактори на земеделските култури, отглеждани в условията на биологично земеделие. Ще познава в детайли най-новите достижения на селекцията във връзка със създаването на нови сортове от земеделските култури, подходящи за биологичното земеделие и ще може да участва при районирането на подходящи видове и сортове при създаването на биологични посеви и насаждения.

Познавайки най-новите и авангардни технологии за отглеждане на културите, той ще съдейства за въвеждането в практиката на подходящите агротехнически мероприятия за биологично производство, за увеличаване на неговата конкурентоспособност и за трансформирането на българското земеделие съгласно изискванията на Европейския Аграрен пазар.

Познанията по растителна защита на култури ще му позволяват да организира най-ефикасна система за опазване на продукцията според изискванията на биологичното земеделие, получаване на висококачествена продукция за консумация и преработка и опазване на равновесието в екосистемите.

Използвайки възможностите на информационните системи, той ще може чрез информационните мрежи да следи непрекъснато новостите в областта на технологиите за отглеждане земеделски култури по биологичен път и изискванията на Европейския аграрен пазар (квоти, цени и др.), свързани с реализацията на продукцията от това производство.

Магистърът по „Биологично земеделие” ще придобие и конкретни практически знания и умения във връзка с изготвяне на проекти за преход към биологично производство във ферми и стопанства, с организиране и ръководство на производството в такива ферми и стопанства, със сертифицирането и контрола на биологично производство на растения и продукти от растителен произход, с изготвяне на проекти за участие в програмите за подпомагане на биологичното производство от ПРСР на ЕС.

Широките и детайлни познания ще помогнат на магистрите по „Биологично земеделие” да се реализират като висококвалифицирани специалисти в системата за биологично производство на растения и животни и продукти от тях като

производители, ръководители, експерти и консултанти в държавни и неправителствени структури.

Специалистите, завършили магистърската програма, ще са готови да продължат научната си подготовка в областта на биологичното производство в ОНС „Доктор“.

КОНСУЛТАНТСКА ДЕЙНОСТ, РАЗРАБОТВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ В РАСТЕНИЕВЪДСТВОТО

Магистрите по „Консултантска дейност, разработване и управление на проекти в растениевъдството“ придобиват висока квалификация по отношение на програмите на Европейския съюз и Р. България в областта на земеделието и развитието на селските райони. Те притежават знания и умения за осъществяване на ефективна консултантска дейност в областта на финансирането и управлението на селскостопанската политика съгласно Регламент (ЕС) № 1306/2013 г., относно дейности в растениевъдството, свързани с изменението на климата, опазването на биологичното разнообразие, почвите и водите, по правилата за кръстосано съответствие, както и за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние. Обучаваните владеят консултантските практики по управление на земеделските стопанства, по подобряване на организацията за трансфер на знания и иновации, по разработването на проекти в областта на растениевъдството. Специалистите, успешно завършили магистърската програма, притежават задълбочени теоретични знания и практически умения относно прилагането на нови, съвременни технологични решения по отглеждането на земеделските култури, по устойчивостта, модернизацията и технологичното обновление на земеделските стопанства, по хидромелиоративната инфраструктура, по увеличаване дела на биологичното производство, повишаване на енергийната ефективност, извършване на икономически и екологични анализи, по отношение на оценката и управлението на риска в земеделските стопанства и др.

Магистрите по „Консултантска дейност, разработване и управление на проекти в растениевъдството“, дипломирани в Аграрния факултет при Тракийски университет, притежават компетентности да заемат ръководни, организационни, координационни и други длъжности в МЗХ, Националната служба за съвети в земеделието, консултантски фирми, административни служби, асоциации, федерации, да разработват и управляват проекти в растениевъдния сектор, да ръководят аграрни производствени единици и изпълняват други дейности, свързани с растениевъдството.

РАСТИТЕЛНОЗАЩИТНИ ТЕХНОЛОГИИ В РАСТЕНИЕВЪДСТВОТО

Магистърът по „Растителнозащитни технологии в растениевъдството“ ще притежава специфични познания, свързани с морфологичните особености, биологията на развитие и начините за борба с вредителите (болести, неприятели и плевели) при всички полски, фуражни, зеленчукови и плодови култури, отглеждани в условията на нашата страна. Той ще притежава задълбочена теоретична

подготовка по нормативната уредба и агроекологичните аспекти на интегрираната растителна защита.

Познавайки в детайли най-новите и авангардни технологии за растителната защита, той ще съдейства за въвеждането в практиката на новите достижения в аграрното производство, за увеличаване на неговата конкурентоспособност и за трансформирането на българското земеделие, съгласно изискванията на европейския аграрен пазар.

Познанията по растителна защита на полските, фуражните, зеленчуковите и плодовите култури ще му позволяват да организира най-ефикасна система за опазване на продукцията от тези групи култури, получаване на висококачествена продукция за консумация и преработка, опазване на равновесието в екосистемите и организиране на интегрирано производство на безопасна растителна продукция.

Използвайки възможностите на информационните системи, той ще може чрез информационните мрежи да следи непрекъснато новостите в областта на растителната защита и агроекологията и изискванията на европейския аграрен пазар, свързани с пълноценната реализация на чиста от остатъчни количества на пестициди продукция.

Широките и детайлни познания ще помогнат на магистрите по „Растителнозащитни технологии в растениевъдството“ да се реализират като висококвалифицирани специалисти във всички земеделски стопанства, на борсите и тържищата, както и като ръководители, експерти и консултанти в държавни и неправителствени структури от аграрния сектор.

УСТОЙЧИВО ПРОИЗВОДСТВО НА ФУРАЖНИ КУЛТУРИ

Магистърът по „Устойчиво производство на фуражни култури“ притежава специфични познания, свързани с морфологичните особености, биологията на равитие и изискванията към екологичните фактори на фуражните култури, отглеждани в умереният климат на субтропиците.

Познавайки в детайли най-новите достижения на селекцията при фуражните култури, най-новите и авангардни технологии за отглеждането им и устойчивото управление на постоянно затревените площи, той ще съдейства за въвеждането им в аграрното производство, за получаване на висококачествена продукция, опазване на равновесието в екосистемите и устойчивото стопанисване на природните ресурси.

Магистърът по „Устойчиво производство на фуражни култури“ ще придобие и конкретни практически знания и умения във връзка с хранителната характеристика на фуражите, съвременните методи за контрол и анализ на фуражите, храненето на животните, максимално допустимите концентрации на нежелани субстанции и продукти във фуражите. Използвайки възможностите на информационните системи, той ще може да съставя балансирани дажди и рецепти за хранене на стопанските животни.

Въз основа на придобитите задълбочени познания магистрите ще могат не само да използват научния подход, за да отговорят на дадени въпроси, а

реалистично да оценяват иновативните решения, които трябва да бъдат внедрявани в практиката.

Съчетаването на знания от областта на растениевъдството и животновъдството, правят агронома по устойчиво производство на фуражни култури комплексен и незаменим специалист за всякакъв тип аграрни производствени структури. Завършилите магистри могат да се реализират като мениджъри в областта на устойчивото производство на фуражни култури, в други сфери на селското стопанство като експерти, консултанти и съветници в държавните учреждения (МЗХ, ДФЗ, БАБХ и др.).

Специалистите завършили магистърската програма ще са готови да продължат научното си развитие в областта на аграрните науки за придобиване на по-високата ОКС „Доктор“.

Професионално направление „Общо инженерство“

ЗЕМЕДЕЛСКА ТЕХНИКА

Целта на магистърския курс по „Земеделска техника“ е студентите да получат задълбочени фундаментални и специализирани знания в областта на земеделските машини, също така актуални знания за новостите в тази област, особено тези свързани с прецизното земеделие.

Програмата е насочена към подготовка по трактори, подемно-транспорти машини, машини за обработка на почвата, за сеитба, грижи за растенията, прибиране на земеделските култури, за механизирани процесите в животновъдството. Във връзка с предизвикателствата на съвременното и реалните нужди у нас са засегнати екологичните въпроси свързани със земеделската и транспортна техника, маркетинга на земеделската техника и организация на сервизната дейност и поддръжката в земеделските стопанства и в специализираните фирми, свързани със земеделската техника.

Области на реализация на магистъра по „Земеделска техника“ могат да бъдат: мениджъри и специалисти към фирми, свързани с производство, продажба и сервиз на земеделска техника; мениджъри на сервиси и сервизни специалисти; продуктови мениджъри; специалисти по експлоатация на земеделска и транспортна техника в земеделските стопанства; специалисти и експерти във фирми и организации, занимаващи се с развойна, научна и научно-внедрителска дейност; обучаващи, преподаватели и научни работници в институции, свързани със земеделската техника; специалисти в държавни институции, свързани със сертифицирането, регистрирането и създаването на нормативи, във връзка с производството и използването на земеделска техника.

Завършилите ОКС „Магистър“ по „Земеделска техника“ ще отговарят на нуждите на пазара на труда и на европейските изисквания за специалисти в областта на земеделието.

ВЪЗБНОВЯЕМИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ В АГРАРНИЯ СЕКТОР

Магистърът по „Възобновяеми енергийни източници в аграрния сектор“ интегрира в себе си познания за енергийно спестяване и възобновяеми енергийни източници от и за селското стопанство. Основните придобити знания са в направление – биогорива от енергийни култури, биогаз от растителна и животинска биомаса, слънчева термична енергия и икономия на топлинна енергия в селскостопанските обекти.

Завършилият магистър притежава умения и познания да разработва, проектира и реализира проекти, свързани с добив и производство на биогорива и биогаз, проекти, свързани с използване на термичната слънчева енергия и проекти за намаляване на потребената топлинна енергия в аграрните сгради и съоръжения. Това е специалистът, който ще спомога да се усвоят пустеещите земи в страната и да се намали енергийната интензивност в селското ни стопанство. Магистърът в тази област може да подобрява усъвършенства и разширява съществуващите аграрни структури в посока снижение на енергийните разходи и усвояване на нови технологии за енергодобив.

Реализацията на магистърът по „Възобновяеми енергийни източници в аграрния сектор“ може да бъде в животновъдни и земеделски структури, фирми за производство и преработка на биогорива и биогаз, консултантски и проектантски бюра и служби в аграрния и енергийния сектор, научнообразователни институции, общини и др.

АГРОТРОНИКА

Магистърската програма „Агротроника“ е съобразена с нарастващата потребност от все по-интензивно навлизане на процесите на автоматизация и дигитализация в аграрния сектор, изискват подготовката на кадри за една нова техногенна среда за производство на селскостопанска продукция. Тази среда става все по-наситена на роботроника и агротроника.

Роботиката е област на науката и технологиите, фокусирана върху създаването на работи и роботизирани системи, предназначени да автоматизират сложни технологични процеси и операции, включително тези, извършвани в недетерминирани условия, за да заменят човек при извършване на тежка и опасна работа. Агротрониката е област на науката и технологиите, базирана на синергичното съчетание на прецизни аграрни възли с електронни, електрически и компютърни компоненти, които осигуряват проектирането и производството на нови модули, системи с интелигентен контрол на техните функционални движения.

Магистърът по „Агротроника“ трябва да е готов за професионални дейности по организация и изпълнение на монтаж и пускане в експлоатация на агротронни системи, за поддръжка и ремонт на оборудването на компоненти и модули на агротронни системи.

Целта на обучението по магистърската програма по „Агротроника“ е свързана с подготовка на ново поколение проектантски, разработчици и администратори на съвременни системи с цифрова и паралелна обработка, използване на комуникационни и навигационни системи и приложение на

безпилотни апарати, разработчици и администратори на сложни софтуерни системи.

ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

ВЕТЕРИНАРНА АДМИНИСТРАЦИЯ

Магистърската програма “Ветеринарна администрация” има за цел да подготви специалисти, познаващи всички елементи на управленската верига и административните ресурси в сферата на ветеринарната медицина, което да гарантира ефективното, безпристрастно, независимо и компетентно управление на ветеринарномедицинската дейност с оглед опазване на общественото здраве, както и създаване на национална банка от ръководни кадри за системата Ветеринарно дело – независима от политическата конюнктура.

Кандидатите трябва да притежават образователно-квалификационна степен „магистър“ в професионално направление 6.4 Ветеринарна медицина. Обучението е в заочна форма с продължителност 2 семестъра.

Магистърската програма по “Ветеринарна администрация” ще надгради съществуващи теоретични и практически знания и умения в сферата на администриране на контрола, осъществяван от компетентните ветеринарномедицински органи върху технологията на производство на продукти от животински произход и свързаните с храните химични, биологични и физични рискове; организацията на мерките за превенция и контрол на заразните заболявания по животните; контрола върху спазване изискванията за хуманно отношение към животните. Ще бъдат усвоени нови знания в областта на публичното административно и наказателно право, публичната администрация, финансиране и счетоводен контрол на ветеринарномедицинската дейност, ветеринарномедицински аспекти при опазване на околната среда и др.

Успешно завършилите магистърската програма ще могат:

- ◆ Да ръководят и контролират системите за осигуряване на безопасността на технологичните процеси при добив и преработка на храни от животински произход;
- ◆ Да организират и контролират мерките за профилактика и борба със заразните заболявания по животните;
- ◆ Да организират и контролират мерките за защита и хуманно отношение към животните;
- ◆ Да разработват, прилагат и координират мерки за управление на ветеринарномедицинската дейност при кризи;
- ◆ Да организират и регулират взаимоотношенията в сферата на бизнескомуникациите и връзките с обществеността;
- ◆ Да участват в подготовката и разработването на проекти за национални и Европейски програми.

Възможности за професионална реализация:

- ◆ Централно управление на Българска агенция по безопасност на храните;
- ◆ Областни дирекции по безопасност на храните;
- ◆ Научни институти и изследователски структури;
- ◆ Други национални и международни организации, работещи в сферата на управление на ветеринарномедицинската дейност (съсловни организации, дружества за защита на животните);
- ◆ Ветеринарна практика;
- ◆ Браншови съюзи;
- ◆ Бизнес с ветеринарномедицински продукти, храни за животни и фуражи.

САНИТАРНА МИКРОБИОЛОГИЯ И БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

Магистърската програма „Санитарна микробиология и безопасност на храните” има за цел да подготви специалисти, познаващи всички елементи на контрола на храните и това да гарантира безопасността и здравето на консуматорите. Обучението е в задочна форма с продължителност 2 семестъра. Кандидатите трябва да притежават образователно-квалификационна степен „бакалавър” или „магистър“ в едно от следните професионални направления: 4.2 Химически науки; 4.3 Биологически науки, 5.11 Биотехнологии, 5.12 Хранителни технологии, 6.1. Растениевъдство; 6.2. Растителна защита; 6.3. Животновъдство; 6.4 Ветеринарна медицина; 7.1. Медицина; 7.4. Обществено здраве. Кандидати от други професионални направления се допускат за обучение, като при тях то е четири семестъра (2 години). Първите два семестъра са подготвителни и дават познания в областта на биологичните науки, химията и физиката.

Магистърската програма ще надгради съществуващи теоретични и практически знания и умения в сферата на технологията на производство на храни, микробиологията и биохимията на храните, контрола на биологични, химични и физични опасности в храни. Ще бъдат усвоени нови знания в областта на санитарната микробиология като принципите за бактериологично изследване на околната среда (почви, въздух, вода), основните методи за определяне на чужди вещества в хранителните продукти и във фуражите, методите за оценка на риска и др. Учебните програми по дисциплините са разработени в съответствие с националната и Европейска нормативна база по отношение на изисквания за безопасност на храните, потребностите на пазара на труда и изискванията на работодателите.

Магистърската програма по „Санитарна микробиология и безопасност на храните” е единствена по рода си, тъй като съчетава уникалността на ветеринарно-санитарната експертиза, санитарната микробиология, технологията на производство на продукти от растителен и животински произход, както и методите за оценка на риска по отношение безопасността на храните.

Успешно завършилите магистърската програма ще могат да извършват микробиологични изследвания на хранителни продукти, почва, въздух и вода по съвременни методи; да изолират и идентифицират патогенни, хигиенно-показателни и други микроорганизми, свързани с безопасността на храните; да познават основните заболявания по хората, предизвикани от консумация на храни;

да създават и контролират системите за осигуряване на безопасността на технологичните процеси; да разработват нови, да модифицират и оценяват системите за безопасност; да управляват и работят в лаборатории за контрол на храни, води, почви и въздух; да участват в подготовката и разработването на проекти за национални и Европейски програми.

Възможности за професионална реализация: държавни и частни лаборатории за анализ и контрол; Българска агенция по безопасност на храните; научни институти и лаборатории; други национални и международни организации, работещи в сферата на безопасността на храните; производствени предприятия и вериги за дистрибуция и хранене; складове и борси, хладилни складове.

ИНТЕГРИРАНИ СИСТЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ КАЧЕСТВОТО И БЕЗОПАСНОСТТА НА ХРАНИТЕ

Магистърската програма по “Интегрирани системи за управление качеството и безопасността на храните” е съвместна магистратура между Ветеринарномедицински факултет на Тракийски университет (ТрУ, гр. Стара Загора) и Университет по национално и световно стопанство (УНСС, гр. София). В обучението на студентите са включени преподаватели от Тракийски университет и Университет за национално и световно стопанство. От Тракийски университет - Ветеринарномедицински факултет (катедра „Качество и безопасност на храните и ветеринарно законодателство“), Аграрен факултет (катедри: Преживни животни и млекопитаещи – Секция „Млекопитаещи“ и „Месо и месни продукти“) и Стопански факултет (катедри: „Мениджмънт“, „Регионално развитие“). От УНСС водещи преподавателите по програмите са специалисти от ПН „Икономика“, ПН „Администрация и управление и ПН „Социология, антропология и науки за културата“ от катедрите „Икономика на природните ресурси“, „Управление“ и „Икономическа социология“. В обучението са планирани участия на гост-лектори от Университет по хранителни технологии – Пловдив, специалисти от Българската агенция по безопасност на храните, Национален диагностичен, научноизследователски ветеринарномедицински институт (НДНИВМИ) – София, Централна лаборатория по ветеринарно-санитарна експертиза и екология (ЦЛВСЕЕ) - София и др.

В магистратурата ще могат да се запишат лица с висше образование (бакалавърска или магистърска степен), от определени професионални направления. Кандидатите трябва да притежават образователно-квалификационна степен “бакалавър” (или „магистър“) в едно от следните професионални направления: 4.2 Химически науки; 4.3 Биологически науки, 5.11 Биотехнологии, 5.12 Хранителни технологии, 6.1. Растениевъдство; 6.2. Растителна защита; 6.3. Животновъдство; 6.4 Ветеринарна медицина; 7.1. Медицина; 7.4. Обществено здраве.

Учебното съдържание на магистърската програма е структурирано в два основни модула (два семестъра):

Фундаментални дисциплини: Основните дисциплини в този модул са следните: Законови и хигиенни изисквания за производство на храни. Официален контрол при

храните; Икономическа култура; Емпирични социално-икономически изследвания; Управление на качеството и безопасността; Икономическа социология.

Приложни дисциплини: Основните дисциплини в този модул са следните: Експериментални методи за изследване на храните; Контрол на качеството и микробиологичната безопасност на храните; Контрол на качеството и физико-химичната безопасност на храните; Стандартизация и сертификация по веригата на доставки на храни; Автентичност и проследяемост на суровини и храни; Практикум по качество и безопасност на храните (подвижен семинар).

Практическо обучение: Провеждат се: Практически занятия в учебни и експериментални лаборатории; Практикум и подвижни семинарни занятия в предприятия, произвеждащи и преработващи храни; обучения в базата на УНСС и практическите станции на университета в София; Акредитирани сертифициращи организации за контрол на качеството и безопасността на продуктите.

ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКИ БИЗНЕС И МЕНИДЖЪНТ

Магистърската програма по “Ветеринарномедицински бизнес и мениджмънт” е съвместна магистратура между Ветеринарномедицински факултет на Тракийски университет (ТрУ, гр. Стара Загора) и Университет по национално и световно стопанство (УНСС, гр. София). В периода на обучение ще се надградят съществуващи теоретични и практически знания и умения в сферата на администриране на процесите, свързани със създаването и организирането на дейността във ветеринарни практики; организиране на консултантската и проектантска дейност; мениджмънт на социално значими зоонози при продуктивни животни и домашни любимци в аспекта на концепцията за „Едно здраве“, както и мениджмънт на добрата ветеринарномедицинска практика във високотехнологични ферми.

Ще бъдат усвоени нови знания в областта на финансовото управление, маркетинга, управлението на инвестиции и капиталово бюджетиране, конкурентноспособност на фирмената дейност, управление на човешки ресурси, както и комуникация, изграждане на ефективни екипи и бизнес етика във ветеринарната дейност и др.

В обучението на студентите са включени преподаватели от Тракийски университет (ТрУ) и Университет за национално и световно стопанство (УНСС). Тракийски университет - Ветеринарномедицински факултет (катедра „Качество и безопасност на храните и ветеринарно законодателство“; катедра „Вътрешни болести“; катедра „Ветеринарна микробиология, инфекциозни и паразитни болести“; Ветеринарен симулационен център „ВетСим“) и Стопански факултет (катедри: „Мениджмънт“, „Индустриален бизнес и предприемачество“, „Икономика“). От УНСС водещи преподавателите по програмите са специалисти специалисти от ПН „Икономика“, ПН „Администрация и управление и ПН „Социология, антропология и науки за културата“ от катедрите „Икономика на природните ресурси“, „Управление“ и „Икономическа социология“. В обучението са планирани участия на гост-лектори от Българската агенция по безопасност на храните, Център за оценка на риска по хранителната верига (ЦОРХВ), Национален диагностичен,

научноизследователски ветеринарномедицински институт (НДНИВМИ) – София, „Адвант Консултинг“ ЕООД и др.

Учебните програми по дисциплините са разработени в съответствие с националната и Европейска нормативна база и критериите на Международния ветеринарен кодекс по отношение на изисквания за управление на ветеринарномедицинската дейност, потребностите на пазара на труда и изискванията на работодателите.

Учебното съдържание на магистърската програма е структурирано в три основни модула (в два семестъра):

Фундаментални дисциплини: Основните дисциплини в този модул са следните: Създаване и организация на ветеринарната практика; Теория и практика на ветеринарномедицинския мениджмънт; Финансово управление на ветеринарномедицинския бизнес; Маркетинг във ветеринарномедицинската дейност; Мениджмънт на социално значими зоонози при продуктивни животни; Мениджмънт на социално значими зоонози при домашни любимци; Стратегическо управление на човешките ресурси.

Приложни дисциплини: Основните дисциплини в този модул са следните: Корпоративна социална отговорност; Организиране на консултантската и проектантска дейност; Конкуренетоспособност и ефективност на фирмената дейност; Икономическа социология; Управление на инвестициите във ветеринарния бизнес; Стратегически мениджмънт и предприемачество във ветеринарномедицинския бизнес; Комуникация, изграждане на ефективни екипи и бизнес етика във ветеринарната дейност; Мениджмънт на добрата ветеринарномедицинска практика във високо технологични ферми (роботизация и киберметоди); Капиталово бюджетиране; Дигитализация във ветеринарномедицинската дейност; Управление на веригите на доставки във ветеринарния бизнес.

Практическо обучение: Провеждат се лекционни и семинарни занятия в учебната база на Тракийски университет – Стара Загора и учебната база на УНСС-София.

В обучението на студентите са включени преподаватели от Тракийски университет (ТрУ) и Университет за национално и световно стопанство (УНСС). Тракийски университет - Ветеринарномедицински факултет (катедра „Качество и безопасност на храните и ветеринарно законодателство“; катедра „Вътрешни болести“; катедра „Ветеринарна микробиология, инфекции и паразитни болести“; Ветеринарен симулационен център „ВетСим“) и Стопански факултет (катедри: „Мениджмънт“, „Индустриален бизнес и предприемачество“, „Икономика“).

От УНСС водещи преподавателите по програмите са специалисти специалисти от ПН „Икономика“, ПН „Администрация и управление и ПН „Социология, антропология и науки за културата“ от катедрите „Икономика на природните ресурси“, „Управление“ и „Икономическа социология“.

В обучението са планирани участия на гост-лектори от Българската агенция по безопасност на храните, Център за оценка на риска по хранителната верига (ЦОРХВ), Национален диагностичен, научноизследователски

ветеринарномедицински институт (НДНИВМИ) – София, „Адвант Консултинг“ ЕООД и др.

Изисквания при кандидатстване: Кандидатите трябва да притежават образователно-квалификационна степен “бакалавър” (или „магистър“) в едно от следните професионални направления: 3.7. Администрация и управление; 3.8. Икономика и управление; 6.3. Животновъдство; 6.4 Ветеринарна медицина.

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

Професионално направление „Социални дейности“

ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА СОЦИАЛНАТА СФЕРА

Магистърската програма „Организация и управление на социалната сфера“ отговаря на съвременните стандарти за обучение по социална работа и е ориентирана към кандидати, които имат трайни интереси към проблемите на управлението и организацията на социалната сфера.

Обучението по програмата има за цел придобиване на задълбочени знания за социалната сфера и нейните различни компоненти; социалната икономика; актуалните насоки за реализация на социалната защита и социалното предприемачество, съгласно Европейските изисквания; за анализ и контрол на социалната среда; управлението и организационното развитие; публично-частното партньорство в социалната работа.

Обучението на студентите се реализира в теоретичен и практически план, съобразно българското законодателство, нормативната уредба на Европейския съюз и областите на хуманитаристиката.

Чрез магистърската програма се развиват умения за анализ и оценка на социалните потребности, за прилагане на Европейските и международни стандарти за социална работа, овластяване на потребителите и техните общности; за участия в научни и практико-приложни изследвания, както и прилагане на техните резултати в социалната практика; за организиране на лобистки кампании в полза на социални инициативи; за въвличане на заинтересовани среди в решаване на проблеми в сферата на социалната заетост и за социално включване; за управление на социално ориентирани предприятия и организации.

Завършилите програмата могат да се реализират като водещи специалисти, експерти и ръководни кадри на различни равнища в държавната и общинска администрация; в структури на социалните услуги; в организации от неправителствения сектор със социален предмет на дейност; при организиране и прилагане на социално ориентирани инициативи на частни компании. Подготовката на студенти в магистърската програма позволява професионална реализация в социални организации и специализирани структури в други Европейски държави, в

общоевропейската администрация, както и в международни организации, свързани със социална работа и защита на лицата.

Форма на обучение: задочна

Продължителност на обучение:

- за кандидати с ОКС „бакалавър” или „магистър” от професионално направление „Социални дейности” обучението е 2 семестъра

- за кандидати с ОКС „бакалавър” или „магистър” от други професионални направления обучението е 3 семестъра. В допълнителния семестър се изучават приравнителни дисциплини от пакета задължителни дисциплини за ОКС „бакалавър” на специалността „Социални дейности”, към която е магистърската програма.

Професионално направление „Обществено здраве”

УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ – ОКС „магистър”

- след „бакалавър” по специалностите „Медицинска сестра”, „Акушерка”, „Социални дейности”, „Социална педагогика”, „Социален мениджмънт” или „Здравен мениджмънт” и базово образование по „Здравни грижи” (чл. 6 от Наредбата за ЕДИ)

Студентите, изпълнили задълженията си по учебен план, който отговаря на изискванията на Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността, получават диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър” и професионална квалификация „ръководител на здравните грижи и преподавател по практика”. В тази връзка, в процеса на обучение те придобиват теоретични знания и практически умения за изпълнение на основните функции в тези направления.

Учебният план е изцяло съобразен с единните държавни изисквания, съгласно Наредбата за единните държавни изисквания (ЕДИ) за придобиване на висше образование по специалността „Управление на здравните грижи” и професионална квалификация „ръководител на здравните грижи и преподавател по практика” (ПМС № 215 от 18.08.2006 г., ДВ, бр.70, от 29.08.2006 г., изм. ДВ, бр.87, от 07.10.2008 г.). Учебният план и учебните програми са разработени за обучение на студенти в ОКС „магистър”, според изискванията на чл. 6, ал. 2 от Наредбата за ЕДИ и включва задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини.

Реализацията на кадрите с висше образование по специалността може да се осъществява като: ръководители на здравни грижи в здравни и лечебни заведения за извънболнична (първична и специализирана) и болнична медицинска помощ, както и социални заведения за деца и възрастни; завеждащ сектори в административни звена на здравеопазването и здравните отдели на общините, РЗИ, здравно-осигурителни фондове, центрове и други структури по управление на здравните грижи; ръководители на частни здравни структури за здравни грижи – профилактични, промотивни, семейно планиране и др.; експерти по здравни грижи в национални и международни правителствени и неправителствени организации;

експерти по здравни грижи във ведомства и институции, имащи отношение към общественото здраве; преподаватели и сътрудници във висши медицински училища и научни организации по здравни грижи.

Продължителността на обучението е 3 семестъра и се провежда в заочна форма. Задължителните учебни дисциплини са 19, с общ минимален хорариум 500 часа. Държавният преддипломен стаж е с продължителност 120 часа. Обучението по специалността завършва с държавен изпит.

УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ – ОКС „магистър”

- след „бакалавър” по специалност „Управление на здравните грижи”

Студентите, изпълнили задълженията си по учебен план, който отговаря на изискванията на Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността, получават диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър” и професионална квалификация „ръководител на здравните грижи и преподавател по практика”. В процеса на обучение те придобиват теоретични знания и практически умения за изпълнение на основните функции в тези две направления.

Учебният план е изцяло съобразен с единните държавни изисквания, съгласно Наредбата за единните държавни изисквания (ЕДИ) за придобиване на висше образование по специалността „Управление на здравните грижи” и професионална квалификация „ръководител на здравните грижи и преподавател по практика” (ПМС № 215 от 18.08.2006 г., ДВ, бр. 70, от 29.08.2006 г., изм. ДВ, бр. 87, от 07.10.2008 г.). Учебният план и учебните програми са разработени за обучение на студенти в ОКС „магистър”, според изискванията на чл. 5 от Наредбата за ЕДИ и включва задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини.

Реализацията на кадрите с висше образование по специалността може да се осъществява като: ръководители на здравни грижи в здравни и лечебни заведения за извънболнична (първична и специализирана) и болнична медицинска помощ, както и социални заведения за деца и възрастни; завеждащ сектори в административни звена на здравеопазването и здравните отдели на общините, РЗИ, здравно-осигурителни фондове, центрове и други структури по управление на здравните грижи; ръководители на частни здравни структури за здравни грижи – профилактични, промотивни, семейно планиране и др.; експерти по здравни грижи в национални и международни правителствени и неправителствени организации; експерти по здравни грижи във ведомства и институции, имащи отношение към общественото здраве; преподаватели и сътрудници във висши медицински училища и научни организации по здравни грижи.

Продължителността на обучението е: два семестъра (след придобита бакалавърска степен по специалността „Управление на здравните грижи”).

Обучението се провежда в заочна форма. Задължителните учебни дисциплини са 19 с определения според ЕДИ минимален хорариум. Включен е и държавен преддипломен стаж с продължителност, съгласно наредбата. Обучението по специалността завършва с държавен изпит.

ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ

В тази магистърска програма могат да се обучават лица след завършено висше образование в ОКС „Бакалавър“ или ОКС „Магистър“ в област на Висше образование 7. Здравеопазване и спорт, 7.1 Медицина, 7.2. Дентална медицина и 7.3. Фармация.

Обучението се осъществява по програма с интердисциплинарен характер, която включва дисциплини от областта на обществените и здравни науки, като здравен мениджмънт и управление на институциите, икономика и маркетинг в здравеопазването, мениджмънт на човешките ресурси в здравеопазването, здравно законодателство и медицинско право, обща и медицинска социология, медицинска етика, трудова медицина, профилактика на социално-значими заболявания, приложна епидемиология, информатика, клинична психология и др.

Учебният процес съчетава академично обучение с придобиване на теоретични знания и практически умения за разработване и планиране на стратегии, програми и мерки за ефективна организация и контрол на институции в здравеопазването, които да отговарят на актуалните потребности на управлението в системата на здравеопазването.

Обучението е само задочно, с продължителност 2 семестъра и завършва с държавен изпит или с разработване и защита на дипломна работа.

Приемът в магистърската програма по специалност “Здравен мениджмънт” е по документи - с диплома за завършено висше образование с бакалавърска или с магистърска степен.

Специалистите, придобили ОКС „магистър“ по „Здравен мениджмънт“ имат възможността за успешна реализация на различни управленски нива в лечебно-профилактични заведения, ДКЦ, лаборатории и други организации и институции в здравеопазването и свързаните с него сфери.

ЗДРАВЕН ТУРИЗЪМ

В тази магистърска програма могат да се обучават лица след завършено висше образование в ОКС „Бакалавър“ или „Магистър“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионални направления: „Медицина“, „Стоматология“, „Фармация“, „Здравни грижи“, „Обществено здраве“ или в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионални направления: „Икономика“, „Туризм“, „Социални дейности“, „Администрация и управление“.

Обучението се осъществява по програма с интердисциплинарен характер, която включва дисциплини от научните области на здравните, икономическите и социални науки. В допълнение към задължителните курсове учебният план предлага избираеми и факултативни дисциплини, от които студентите могат да избират в зависимост от базисното си образование и индивидуалните си предпочитания

Учебният процес съчетава академично обучение с придобиване на теоретични знания и практически умения с цел подготовката на висококвалифицирани кадри в областта на организацията, планирането и управлението на организации свързани

с предоставянето на туристически здравни услуги, консултанти в различни институции и дейности в системата на здравеопазването, туризма, икономиката и социалната сфера.

Обучението е с продължителност 2 семестъра и и завършва с държавен изпит или с разработване и защита на дипломна работа.

Приемът в магистърската програма по специалност „Здравен туризъм“ е по документи - с диплома за завършено висше образование с бакалавърска или с магистърска степен.

Специалистите, придобили ОКС „магистър“ по „Здравен туризъм“ имат възможности за реализация и кариерно развитие - самостоятелно или в екип в различни области на здравеопазването и туризъм като държавни и частни здравни заведения и мрежи, структури и отдели на Министерството на здравеопазването, медицинските университети, факултети и колежи; в държавни и общински институции в системата на здравеопазването, туризма и социалната политика; в консултантски и експертни организации, работещи в областта на здравеопазването, туризма, хотелиерството и социалната политика; в балнеолечебни (медикъл спа), СПА, уелнес и таласотерапевтични центрове, места за настаняване, туристически агенции; в домове за медико-социални грижи, центрове за комплексни медико-социални грижи и социални услуги, неправителствени организации в областта на здравеопазването и социалната сфера.

Професионално направление „Здравни грижи“

ХРАНЕНЕ И БИОМЕДИЦИНА

В тази магистърска програма могат да се обучават лица след завършено висше образование в ОКС „Бакалавър“, „Професионален бакалавър“ или „Магистър“ в професионални направления от област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.2. Химически науки, 4.3. Биологически науки; област на висше образование 5. Технически науки, професионално направление 5.11. Биотехнологии и 5.12. Хранителни технологии; и област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, 7.4. Обществено здраве и 7.5. Здравни грижи.

Обучението се осъществява по програма с интердисциплинарен характер, която включва дисциплини от научните области на биологически науки, хранителни науки и технологии, заедно с медицинската наука и здравните грижи. Мултидисциплинарният характер на програмата отразява връзката между състава и качеството на храните, процеса на хранене и човешкото здраве.

Учебният процес съчетава академично обучение с придобиване на нужните теоретични знания и практическите умения и компетентности за прилагане на принципите на здравословното и диетично хранене; въвеждане на съвременни решения в създаването на хранителни режими при здрави хора и пациенти с различни заболявания или за превенция на такива; разработване и анализ на нови

храни, хранителни продукти и хранителни добавки с цел обогатяване на традиционното меню в помощ на профилактиката и лечението на социално-значими заболявания и индивидуалните физиологични и генетични характеристики на пациента.

Обучението е с продължителност 2 семестъра и и завършва с държавен изпит или с разработване и защита на дипломна работа.

Приемът в магистърската програма по специалност "Хранене и биомедицина" е по документи - с диплома за завършено висше образование с бакалавърска или с магистърска степен.

Специалистите, придобили ОКС „магистър“ по „Хранене и биомедицина“ имат възможности за реализация и кариерно развитие - самостоятелно или в екип в различни области като държавни и частни здравни заведения и мрежи, структури и отдели на Министерството на здравеопазването, медицинските университети, факултети и колежи; консултантски и експертни организации, работещи в областта на здравеопазването, хранителните технологии и социалната сфера; консултантска дейност към центрове за коригиране на теллото, санаториуми, клиники, детски градини, ученически и студентски столове, млечни кухни, хосписи, старчески домове, уелнес и спа центрове, спортни диспансери, спортни центрове и др.; научно-изследователска и развойна дейности в държавни и частни производствени предприятия от хранителната и фармацевтична индустрии, специализирани центрове, лаборатории за контрол и анализ на храни и хранителни продукти; учебно-преподавателска и научноизследователска дейност в специализирани средни и висши учебни заведения и научни организации.

ПЕДАГОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

Професионално направление „Педагогика“

Срокът на обучение в магистърските програми е два, три или четири семестъра, в зависимост от: придобитата ОКС, специалността на кандидата и професионалното направление, в което е дипломиран.

МЕНИДЖМЪНТ НА СОЦИАЛНИТЕ И ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Обучението в магистърската програма осигурява: овладяване на знания, умения и компетенции за управление на социални и педагогически организации и институции и качеството на тяхната дейност; придобиване на знания и умения за социална работа с лица в социален риск, независимо от тяхната етническа принадлежност, социално-икономически статус, както и от различията във физическия и интелектуалния им потенциал; развиване на умения за ефективно управление на човешките ресурси; формиране на способности за откриване, разработване и прилагане на съвременни управленски технологии.

СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА (МОДУЛИ: ЕЗИКОВИ И ГОВОРНИ НАРУШЕНИЯ /ЛОГОПЕДИЯ/; РЕСУРСЕН УЧИТЕЛ;

Обучението в магистърската програма осигурява: знания за иновационните процеси в теорията и практиката на педагогиката за деца със специални образователни потребности и комуникативни нарушения; задълбочена теоретична подготовка, в съответствие със съвременните тенденции на обучението, на деца със затруднения в ученето и училищната адаптация; усвояване и обогатяване на знания за разнообразието от алтернативи подходи, методи и средства за обучение на деца със затруднения в ученето по програмите за общообразователните училища; специализирана подготовка на обучаваните по проблемите за диагностиката, ученето и училищната адаптация.

ПРЕДУЧИЛИЩНА И НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

Обучението в магистърската програма осигурява: задълбочена теоретична подготовка в съответствие със съвременните тенденции на науката и практиката на предучилищното възпитание и на обучението в началния етап на основната образователна степен; профилна подготовка в съответствие с направленията на магистърската програма, свързани с педагогика на взаимодействието в предучилищна възраст и вариантите дидактически технологии в началната училищна възраст; международна сравнимост на получените знания и придобитите умения; разширяване компетенциите за провеждане на научноизследователска дейност в системата на предучилищното възпитание и в началния етап на основната образователна степен (1 – 4 клас).

НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА. ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В НАЧАЛНОТО УЧИЛИЩЕ

Обучението в магистърската програма осигурява: задълбочена теоретична подготовка в съответствие със съвременните тенденции в системата на обучението в началния етап на основната образователна степен; специализирана подготовка за прилагане на информационните и комуникационни технологии в учебно-възпитателния процес, както и иновации за подпомагане творческото развитие на децата от начална училищна възраст; международна сравнимост на получените знания и придобитите умения; разширяване компетенциите за провеждане на научноизследователска дейност и непрекъснато самообразование и самоусъвършенстване.

ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

Магистърската програма предлага надграждане на придобитите в ОКС „Бакалавър“ педагогически компетентности и/или дава възможност за придобиване на нова специалност. Магистърска програма „Предучилищна педагогика“ е изградена в съответствие с образователната цел на специалността – развиване на общата и специализираната педагого-психологическа подготовка на студентите, придобили образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ в различни области на висшето образование. Насочена е приоритетно към подготовката на

учители и управленски кадри, които ще намерят своята професионална реализация в системата на предучилищното образование.

ТЕХНОЛОГИИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИНФОРМАТИКА И ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

Специалността осигурява базова широкопрофилна подготовка по информатика и информационни технологии, психология, педагогика, методика и управление на образованието, както и надграждане и развиване на подготовката от ОКС „Бакалавър“. Завършилите специалността притежават фундаментални знания в областта на информатиката и информационните технологии, необходима за обучението по тези учебни предмети в прогимназиален и гимназиален етап на общото и професионалното образование.

Успешно завършилите ОКС „Магистър“ по специалността „Технологии на обучението по информатика и информационни технологии“ могат да се реализират като:

- учител, старши учител и главен учител по информатика и информационни технологии в средно общообразователно училище от 5-ти до 12-ти клас и в професионални гимназии;
- ръководител на компютърен кабинет;
- специалисти в областта на информатиката и информационните технологии в различни образователни институции, в правителствени и неправителствени организации.

СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

Професионално направление „Икономика“

Срокът на обучение в магистърските програми е 3 семестъра за бакалаври - икономисти и 5 семестъра за бакалаври и магистри от други професионални направления.

ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И СТРАТЕГИЧЕСКИ МАРКЕТИНГ

Основна цел на обучението в магистърската програма е придобиване на високвалифицирана подготовка в областта на предприемачеството и стратегическия маркетинг в динамична бизнес среда. Програмата предоставя на студентите знания и умения да генерират нови бизнес идеи и да ги превърнат в реални действия в стартиращи или вече съществуващи фирми. Бъдещите предприемачи се научават как да използват творчеството си, за да създадат икономическа добавена стойност и да задоволят нуждите на пазара, как да започнат собствен бизнес, да разработват нови продукти или да управляват иновативни проекти за съществуващи фирми.

Обучението е насочено към получаване на задълбочени знания по: стратегически анализ на бизнес средата и планиране; предприемачески бизнес модели; стратегически маркетинг; мениджмънт на малки и средни предприятия; бизнес анализ на предприемаческата дейност; системи за управление на човешки ресурси – експертни решения и практики; пазарно позициониране; икономика на иновациите.

Магистрите придобиват уменията за: анализ и оценка на процесите и явленията в икономиката; анализ на възможностите за бизнес и открояване на печелившата бизнес идея; анализ и оценка на пазара, и конкурентите, да разработват конкурентна стратегия на фирмата; идентифициране и развитие на собствени конкурентни предимства; формулиране и реализиране на маркетинговата стратегия на фирмата; разработват и обосновават бизнес-планове и проекти; анализ и оценка на иновационни, и инвестиционни решения; развитие на собствени предприемачески и управленски компетенции за успешно формиране, мотивация и лидерство на екипи за достигане на набелязани бизнес цели; да стартират, организират и развиват собствен бизнес.

Възможна реализация на дипломираните магистри: стартиране на собствен бизнес или предприемачи, управляващи съществуващи собствени фирми; да се реализират като вътрешнофирмени предприемачи в съществуващи по-големи фирми или в малки и средни предприятия; оперативни мениджъри в бизнес инкубатори, клъстери и бизнес мрежи; експерти в инвестиционни дружества и фондове, консултантски компании, анализатори на всички равнища на управление в държавната и общинската администрации.

ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА БИЗНЕСА

Обучението по магистърската програма има за цел да подготви висококвалифицирани специалисти – икономисти, които да отговорят на съвременните изисквания на бизнеса и предизвикателствата пред него, породени от нарастващите потребности на обществото и глобализацията на икономиката.

Завършилите специалността магистри придобиват задълбочени знания и практически умения в областта на производствената икономика, мениджмънта на микро-, малкия и средния бизнес; планиране на устойчивото развитие на бизнеса и бизнесиновациите; управленското счетоводство; организационната адаптивност и приспособимост на бизнеса към изискванията на пазарната среда; за източниците на потенциални кризи в бизнеса и начините за тяхното преодоляване; фирмената стандартизация и сертификация на продуктите, за конкурентноспособността на бизнес единиците; финансовия мениджмънт и финансов контрол; държавните институции и тяхното управление, като основа за развитието на бизнеса; икономическата политика на Европейския съюз; функционирането на борсите и борсовите операции, за организацията на сделките в международните стокови борси и технология за навлизане на международния пазар, др.

Придобитата професионална квалификация позволява на завършилите магистри да създават и успешно да управляват собствен бизнес; да анализират, консултират и управляват различни по размер и предмет на дейност бизнес единици

в условията на динамично променящата се икономическа среда; да осъществяват преподавателска, проектна и научно-изследователска дейност по икономика и управление на бизнеса в образователни институции в страната и чужбина.

ИКОНОМИКА НА АЛТЕРНАТИВНИЯ ТУРИЗЪМ

Магистрите по „Икономика на алтернативния туризъм“ са висококвалифицирани специалисти със задълбочена теоретична подготовка и развити практически умения в областта на икономиката, организацията и управлението на туристическата дейност и алтернативните форми на туризъм.

В магистърското обучение те усвояват комплекс от специализирани знания, относно социалната и икономическата роля на туризма, формират управленски навици и мениджърска култура, придобиват необходимите умения за решаване на проблеми, постигане на високо качество на туристическите продукти и устойчиво развитие на туризма.

Завършилите ОКС „магистър“ се специализират и задоволяват потребностите от кадри в туристическия сектор. Те могат да се реализират като експерти в: националните държавни органи – Министерство на икономиката; Министерство на туризма; Министерство на културата; Националния съвет по туризъм; национални, регионални и местни органи, организации, сдружения по туризъм; в туристически и туроператорски агенции; в хотели, ресторанти и развлекателни центрове; като преподаватели в средното и висшето образование; рекламни агенти; представители на браншове, обществени съюзи и организации; предприемачи в туристическия бизнес.

ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗИ И ПРОЕКТИ ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Целта на обучението по магистърска програма „Икономически анализи и проекти за регионално развитие“ е да се подготвят специалисти с компетентност по регионален анализ за нуждите на разработването и управлението на проекти и програми за регионално развитие, да се осигурят необходими кадри за регионалното управление и осъществяване на политиките за регионално развитие.

Обучението в магистърската програма е насочено към получаване на задълбочени знания в областта на: методика на регионалния анализ; регионално планиране и програмиране; разработване и управление на проекти за регионално развитие; бюджетиране развитието на регионално и местно ниво; регламенти, директиви, принципи и подходи на регионалната политика и регионалното управление; структура, компетенции и функции на органите за регионално управление и местно самоуправление; управление на конфликти и др.

Магистърската програма осигурява професионалните компетенции и умения на специалиста да: извършва стратегически анализ и формулира стратегическите цели на регионалното икономическо и пространствено развитие; разработва общински планове, областни стратегии и регионални планове за развитие; извършва мониторинг и актуализация на регионалните планове, областните стратегии и плановете за развитие на общините; разработва и управлява проекти и оказва техническа помощ при разработването на проекти; прави оценка и предложения,

свързани с усвояване на средства от финансовите инструменти на ЕС за регионалното развитие и др.

Завършилите специалността могат да бъдат: експерти при разработване на общински и областни планове и стратегии за развитие; консултанти при осъществяване на програмите за регионално развитие и управление на европейските проекти; експерти по мониторинг и одит на проекти, свързани със Структурните и Кохезионният фондове на ЕС, както и с приложението на държавната политика за развитие и финансиране на регионалното развитие; експерти в проектантски екипи, осъществяващи анализи и обосновка на приоритети за регионално и местно развитие; специалисти по изпълнението на конкретни международни проекти и програми за развитие, трансгранично сътрудничество, икономическо и социално сближаване и др.

Дипломираните магистри могат да заемат различни ръководни и експертни длъжности във всички държавни, областни и местни администрации, както и в структурите на ЕС; в неправителствени организации; в консултантски фирми и в програмно ориентирани екипи за разработването и управление реализацията на проекти с регионално значение; в стопански, социални, образователни и други институции; в научно-изследователски центрове и висши училища.

ФИНАНСИ И СЧЕТОВОДСТВО НА ФИРМАТА

Основна цел на обучението по магистърската програма е получаване на висококвалифицирана подготовка в областта на икономиката и финансите на фирмата, счетоводство на индустриалната, туристическата и аграрната фирми, стандартизация по счетоводство и финансов контрол.

Магистърската програма осигурява професионални умения и компетенции на дипломирания магистър-икономист да: управлява успешно финансите на фирмата; разработва концепции при развитието на фирмените структури; разработва финансов план и стратегия за разрастване на фирмената дейност; организира счетоводното отчитане на стопанските операции през призмата на алтернативното начало във фирмите; съставя финансово-счетоводни отчети на фирмите чрез прилагане на нормативните изисквания; оптимизира капиталовата структура и финансовото управление на фирмата; развива качества като аналитично и критично мислене, комуникативност, умения за поемане на риск, работа в екип, креативност и иновативност, способност за непрекъснато актуализиране на знанията.

Завършилите магистърската степен имат възможности за професионална реализация, като: икономисти в различни организационни форми на предприятия; ръководители на финансови отдели; финансови мениджъри; главни и оперативни счетоводители; кредитни специалисти; експерти и анализатори в частни и публични бизнес организации; предприемачи, управляващи и развиващи собствен бизнес; изследователи в научни институти и университети в страната и чужбина.

ИКОНОМИКА И МЕНИДЖМЪНТ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Обучението по магистърската програма има за цел да подготви магистри с висше икономическо образование на 7-мо ниво от Националната квалификационна рамка (Европейската квалификационна рамка), притежаващи широк спектър от теоретични и практически знания, които са специализирани в областта на икономиката и мениджмънта на човешките ресурси, за работещи в частния и публичния сектор на икономиката. Получените знания и умения през курса на обучение ще надградят придобитите в ОКС „бакалавър“, за да се отговори на съвременните изисквания на пазара на труда. Задължителните дисциплини осигуряват специализиращи знания по: икономика на труда; мениджмънт на човешките ресурси; социална политика; кариерно развитие; информационни системи за мениджмънт на човешките ресурси; държавни институции и управление на регионите; регионален анализ на човешките ресурси; анализ и управление на икономически и административни конфликти; трудово-правните основи за наемане и освобождаване на персонала. Профилиращата икономическа подготовка се осъществява чрез избираеми и факултативни дисциплини в области като: европейски програми и проекти за развитие на човешките ресурси; подбор и оценка на персонала; административна етика; мениджмънт на организационни промени; демография и урбанистика; здравословни и безопасни условия на труд; лидерско поведение; практикум по икономика и мениджмънт на човешките ресурси.

Придобитите професионални знания и умения дават възможност на дипломираните магистри да се реализират като: ръководители в частни бизнес-организации и публични институции – министерства, областна и общинска администрации, агенции, инспекторати и др.; консултанти и експерти по проекти, свързани с развитието на човешките ресурси; икономисти във финансови и нефинансови институции, подпомагащи подбора и развитието на човешките ресурси; предприемачи, създаващи и развиващи собствен бизнес в различни икономически сектори в страната и чужбина; преподаватели по икономика и мениджмънт на персонала в професионални гимназии; изследователи в частни и държавни университети, научни институти, икономически отдели на корпорации в страната и чужбина.

БИЗНЕС ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

Целта на обучението по магистърска програма „Бизнес информационни технологии“ е да подготви магистри с висше икономическо образование на 7-мо ниво от Националната квалификационна рамка (респективно Европейската квалификационна рамка), притежаващи широк спектър от теоретични и практически знания, които са специализирани в областта на приложението на информационните технологии в икономиката и бизнеса. Получените знания, умения и информационни компетенции през курса на обучение ще надградят придобитите в ОКС „бакалавър“ и ще подготвят студентите за динамиката на съвременното информационно общество.

Изучаваните задължителни дисциплини имат характер на профилиращи като надграждат и разширяват придобитите знания по информационни технологии от

ОКС „бакалавър“. Те дават специализиращи знания в различни области като: Информационен мениджмънт, Информационни системи за управление на бизнеса, Интернет маркетинг, Дигитален бизнес, Сигурност на информационните активи и технологии, Мобилни технологии за бизнес, Съвременни системи за електронни разплащания, Облачни технологии за бизнес и Математико-икономически модели за бизнес.

Профилиращата подготовка се разширява и задълбочава чрез изучаваните избираеми и факултативни дисциплини в области като: Теория на печелившите стратегии, Визуализация на бизнес данни, Технологични тенденции и иновации за бизнес и Географски информационни системи. Дипломираните магистри по специалност “Бизнес информационни технологии” притежават задълбочени теоретични знания и практически умения за прилагане на информационни технологии при управлението и организирането на бизнес в съвременната информационна среда; познават модерни технологии за ефективно присъствие на фирмите в Интернет и постоянно взаимодействие с клиентите; познават съвременните методи за електронни разплащания; разпознават и прилагат интегрирани информационни системи за управление на бизнес процеси и производство, на връзки с клиентите и на управление на човешките ресурси; могат да организират маркетинг в Интернет среда; познават тенденциите в информационните технологии, които водят до адекватни управленски решения и дори до иновации в бизнеса; използват информационните технологии за анализ на функционирането на бизнеса чрез математико-икономически модели.

Придобитите професионални знания и умения на завършилите магистърска програма „Бизнес информационни технологии“ дават възможност да се реализират като: ръководители в частни бизнес-организации и държавни учреждения, където владенето на ИКТ е от решаващо значение за мисията на организацията; консултанти и експерти по проекти и дейности, свързани с приложението на ИКТ при създаване или обновяване на бизнес, който предлага информационни услуги; предприемачи, създаващи и развиващи собствен бизнес в различни икономически сектори в страната и чужбина; изследователи в частни и държавни университети, научни институти, икономически отдели на корпорации в страната и чужбина.

КОРПОРАТИВНО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Магистърската програма „Корпоративно предприемачество“ съчетава теоретични и практически познания в областта на съвременния предприемачески инструментариум. Основна цел на магистърска програма е предоставяне на високо квалифицирана подготовка за анализ и оценка на бизнес модели, за идентифициране ресурси и комбинация от ресурси за генериране на икономическа добавена стойност, за разработване на нови продукти или управление на иновативни проекти на съществуващи фирми. Обучението е насочено към получаване на задълбочени знания по креативно предприемачество, инвестиционни решения; индустриално предприемачество; стратегически анализ и др.

Съществен принос за иновативността на програмата е съвместната работа на мултинационален екип от преподаватели на Стопански факултет при Тракийски университет и Хуманитарен факултет при Павлодарския държавен университет, Казахстан. С това целим да се покрият интересите и предоставят възможности за обучение на чуждестранни студенти. Магистърската програма е разработена и ще се осъществява на български, руски и английски език.

Магистърската програма осигурява професионални знания и компетенции на дипломирания магистър, за да управлява предприемаческата дейност и използва иновативни подходи при решаване на управленски проблеми; организира и ръководи дейността на фирми от различни нива – микро, малки, средни и големи; управлява иновациите и иновационните процеси; извършва управленски анализ чрез съвременни подходи, методи и инструменти.

Получената широкопрофилна подготовка от магистрите-икономисти е отлична основа за успешна професионална реализация на различни равнища на управление в предприятията от сферата на икономиката, в отделите на държавната и общинска администрация, имащи отношение към бизнеса, участие в различни форми на международно сътрудничество, включително и в научноизследователски центрове.

БИОИКОНОМИКА И ЕКОПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Предизвикателствата, свързани с продължителна сигурност, опазването на биологичното разнообразие, климатичните промени и необходимостта от адаптиране към тях, съхранението на местните хранителни системи и силната зависимост между селските и градските райони създават нови възможности пред науката и необходимост от иновации. Подобни възможности се съдържат и в принципно новите стратегически решения на ниво институции, в новите форми на взаимодействия с местните условия, новите производствени практики и произтичащите социални ползи, целевите изследвания и трансфера на знания, както социалните, екологичните и икономическите иновации.

Магистърската програма по „Биоикономика и екопредприемачество“ е насочена към предоставяне на обучение и теоретични познания, практически и аналитични умения за оценка и развитие на устойчиви био базирани индустрии. Програмата представлява балансирана комбинация между теоретични и практически познания в областта на биоикономиката, но същевременно комбинира методи посредством, които овластяваме студента като активен участник в реалния икономически живот.

Биоикономиката предлага възможност да се увеличи потенциала на селскостопанското производство за генериране на добавена стойност и да се стимулира икономическото развитие, като същевременно се гарантират взаимоотношенията по цялата хранителна верига.

Разработеният материал предлага база за задълбочени изследвания, обучение, анализ и оценка по следните ключови въпроси:

Укрепване и мащабиране на био-базирани сектори, отключване на инвестиции и пазари;

Възможности за развитие на местните биоикономики;

Екологичните граници на биоикономиката.

Магистърска програма „Биоикономика и екопредприемачество“ се явява отговор на бързия растеж на световната биоикономика, и дава възможност за усвояване на основните знания и умения, необходими за реализиране на динамична и висококвалифицирана работна сила в био базираните индустрии. Обучението отговаря на основните предизвикателства на биоикономиката, включително: характеристики и свойства на био базираните ресурси и продукти; пазари, иновации и обществена нагласа към био базираните продукти; устойчиви индустриални процеси; еко-предприемачество; политики и регулаторни механизми за стимулиране на био базирани индустрии; финансови инструменти и инвестиции в био базирани индустрии и синя икономика.

В рамките на обучителния процес ще бъдат използвани интерактивни методи на обучение като управленски дискусии, ролеви игри, казусни методи, управленски игри, дискусии и практически стаж. Екипът от преподаватели залага на най-съвременните концепции, практики и бизнес инструменти в сферата на иновациите, предприемачеството, маркетинга, мениджмънта и финансите, базирани на интерактивен подход на преподаване

БИОБАЗИРАНИ ИНДУСТРИИ И УСТОЙЧИВ РАСТЕЖ

Магистърската програма по „Биобазирани индустрии и устойчив растеж“ е насочена към предоставяне на обучение и теоретични познания, практически и аналитични умения за оценка и развитие на устойчиви био-базирани индустрии. Програмата представлява балансирана комбинация между теоретични и практически познания в областта на биоикономиката, но същевременно комбинира методи, посредством които овластяваме студента като активен участник в реалния икономически живот.

Биоикономиката предлага възможност да се увеличи потенциала на селскостопанското производство за генериране на добавена стойност и да се стимулира икономическото развитие, като същевременно се гарантират взаимоотношенията по цялата хранителна верига.

Магистърска програма „Биобазирани индустрии и устойчив растеж“ се явява отговор на бързия растеж на световната биоикономика и дава възможност за усвояване на основните знания и умения, необходими за реализиране на динамична и висококвалифицирана работна сила в био-базирани индустрии. Обучението отговаря на основните предизвикателства на биоикономиката, включително: характеристики и свойства на био-базирани ресурси и продукти; пазари, иновации и обществена нагласа към био-базирани продукти; устойчиви индустриални процеси; еко-предприемачество; политики и регулаторни механизми за стимулиране на био-базирани индустрии; финансови инструменти и инвестиции в био-базирани индустрии и синя икономика.

Съществен принос за иновативността на програмата е дългогодишното успешно сътрудничество на преподавателите на СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ при ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ и UNIVERSITY OF PANNONIA, HUNGARY.

ФАКУЛТЕТ „ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИИ“ – ЯМБОЛ

Професионално направление „Машинно инженерство“

АВТОТРАНСПОРТНА И ЗЕМЕДЕЛСКА ТЕХНИКА

Магистърската програма по „Автотранспортна и земеделска техника“ дава на студентите задълбочени теоретични и практически специализирани знания в областта на: научно-изследователската и внедрителска дейност; проектиране и конструиране в областта на автотранспортната и земеделската техника; приложението на компютърни технологии; фирменото управление; управлението на екипи.

Магистър-инженерът придобива практически и познавателни умения и подходи необходими: за извършване на научни изследвания и обработка на експериментални резултати; за разработване на творчески решения за прилагане на иновативни методи в науката и практиката; за решаване на проблеми с интердисциплинарен характер, за оптимизиране на производствените процеси и оценка на ефективността им; за организиране на административни структури и управление на екипи, както в държавния, така и частния сектор.

Магистър-инженерите от специалност „Автотранспортна и земеделска техника“ получават възможност да се реализират като: ръководители на фирми и екипи, извършващи проектантски, производствени, търговски и други дейности, свързани с експлоатацията, поддръжката и ремонта на автотранспортна и земеделска техника, изследователи, научни работници, експерти във фирми и държавни институции, в неправителствени и браншови организации, координатори и експерти в екипи, изпълняващи национални и международни проекти, преподаватели и др.

АВТОТЕХНИЧЕСКА ЕКСПЕРТИЗА

Магистър-инженерът със специалност „Автотехническа експертиза“ придобива високоспециализирани теоретични и практически знания в областта на: научно-изследователската и практическа дейност; правораздаването и застрахователното дело; приложение на компютърни технологии при разследване на пътно-транспортните произшествия; разследване и анализ на пътно-транспортните произшествия и управлението на екипи. Тези знания му позволяват да прилага теории и закономерности в областта на специалността, да проявява оригиналност в разследването и анализа на пътно транспортни произшествия и оценката на автомобиланата техника, да прилага знанията и връзките и с други изучавани области.

Магистър-инженерът от специалност „Автотехническа експертиза“ придобива следните умения: да извършва научни изследвания и обработка на експериментални резултати; да прилага творчески придобитите знания в науката и практиката; да извършва технически експертен анализ на ПТП; да извършва оценка на автомобилна техника и да извършва преподавателска дейност в средни и висши учебни заведения.

Завършилите специалността „Автотехническа експертиза” получават възможност да се реализират като автоексперти при разследване на ПТП в съда, прокуратурата и полицията, оценители на автомобилна техника, вещи лица при ликвидация на щети в застрахователни компании, изследователи, научни работници, експерти в неправителствени и браншови организации и в екипи, изпълняващи национални и международни проекти в областта, преподаватели в училища и университети и др.

ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ТРАНСПОРТА

Магистър-инженерът по „Организация и управление на транспорта” придобива допълнителни високо специализирани теоретични и практически знания в областта на: научно-изследователската, управленческата и предприемаческата дейност; транспортната техника и съответната инфраструктура; логистика на транспортните процеси; взаимодействие между видовете транспорт; моделирането на технологичните процеси в сервизната дейност; превоз на опасни и специфични товари; системите за осигуряване на безопасността на движението и работа в екип. Тези знания му позволяват да изразява теории, концепции, принципи и закономерности в областта на специалността, да проявява оригиналност в разработването и прилагането на нови идеи и решения в транспорта, да демонстрира критично осъзнаване на знанията по специалността и връзките и с други изучавани области.

Магистър-инженерът придобива следните умения: да организира и управлява транспорта в големи градове и териториално-административни структури; да управлява транспортни и следиторски фирми и комплекси; да оптимизира производствените процеси и оценява ефективността на транспортно-производствената дейност; да участва в проектиране, оценяване и управление на проекти за транспортни системи от различен мащаб – национален и международен; да извършва научни изследвания и обработка на експериментални резултати, да провежда учебно-преподавателска дейност в учебни центрове, средни и висши учебни заведения.

Завършилите специалността „Организация и управление на транспорта” могат да развият успешна кариера в транспортни и следиторски фирми за превоз на товари и пътници; във фирми, извършващи поддръжка и ремонт на транспортна техника; в научно-изследователски институти, университети, училища, учебни центрове и други за подготовка на специалисти в областта на транспорта; да работят в сферата на публичната администрация на длъжности, касаещи транспортната дейност, като консултанти и експерти в неправителствени и браншови организации, свързани с транспорта, както и да участват в екипи, работещи по национални и международни проекти в областта.

ДИЗАЙН, ТЕХНОЛОГИИ И МЕНИДЖМЪНТ НА МОДНАТА ИНДУСТРИЯ

Магистър-инженерът в модната индустрия придобива високоспециализирани практически и теоретични знания в областта на: научноизследователската и внедрителската дейност; моден и текстилен дизайн; приложение на съвременните

компютърни технологии в модния дизайн, конструирането и моделирането на облекло; съвременни текстилни и шевни технологии; фирменото управление; и управлението на екипи. Тези знания му позволяват да изразява теории, концепции, принципи и закономерности в областта на специалността, да проявява оригиналност в разработването и прилагането на нови идеи и решения в модната индустрия, да демонстрира критично осъзнаване на знанията по специалността и връзките с други изучавани области.

Магистър-инженерът в модната индустрия придобива следните умения: да извършва научни изследвания и обработка на експериментални резултати; да прилага творчески придобитите знания в науката и практиката; да проектира облекла, текстилни и трикотажни изделия, аксесоари, модни колекции; да поставя и решава оптимално задачите и проблемите, които възникват в производството на текстилни изделия и облекло; да извършва педагогическа дейност в средни и висши учебни заведения.

Магистър-инженерът в модната индустрия получава възможност да се реализира като научен работник, моден дизайнер, текстилен дизайнер, конструктор и моделиер на облекло, технолог и организационно управленски кадър в предачното, тъкачното, трикотажното и шевното производство, креативен директор и мениджър в модни къщи, текстилни, трикотажни и шевни фирми, експерт във фирми, в държавни институции и в екипи за разработване на национални и международни проекти в областта на текстилното и шевното производство, преподавател в средното и висшето образование и др.

ДИЗАЙН И ТЕХНОЛОГИИ НА КОЖЕНИ ИЗДЕЛИЯ

Магистър-инженерът по „Дизайн и технологии на кожени изделия“ придобива високоспециализирани теоретични и практически знания в областта на научноизследователската и внедрителска дейност; дизайн и технология на кожено облекло, обувки и аксесоари; приложение на съвременните компютърни технологии в модния дизайн, конструирането и моделирането на кожени изделия; технология на кожено-обувното производство; машини за изработване на кожени изделия; управлението на творчески екипи. Тази подготовка му позволява да създава теории и концепции, да проявява оригиналност в разработването и прилагането на нови идеи, решения в модната индустрия и при проектирането на кожени изделия.

Магистър-инженерът в кожено-обувното производство придобива следните умения: да извършва научни изследвания и обработка на експериментални резултати, да прилага творчески придобитите знания в науката и практиката, да проектира кожени облекла, обувки, аксесоари, модни колекции, да поставя и решава оптимално задачите и проблемите, които възникват в производството на кожени изделия и облекло и да извършва преподавателска дейност в средни и висши учебни заведения.

Магистър-инженерът по „Дизайн и технологии на кожени изделия“ получава възможност да се реализира като научен работник, моден дизайнер, дизайнер на кожени изделия, конструктор и моделиер на кожени изделия, технолог и организационно управленски кадър в производство на кожени облекла, обувки и

аксесоари, креативен директор в модни къщи и шевни фирми за производство на изделия от кожи, експерт в държавни институции, неправителствени и браншови организации, координатор и експерт в екипи, разработващи национални и международни проекти в сферата на дизайна и технологиите за изработване на кожени изделия, преподавател в средното и висшето образование и др.

МОДЕН И ТЕКСТИЛЕН ДИЗАЙН И ТЕХНОЛОГИИ

Магистър-инженерът по „Моден и текстилен дизайн и технологии“ придобива високоспециализирани теоретични и практически знания в областта на научноизследователската и внедрителската дейност, моден и текстилен дизайн, приложение на съвременните компютърни технологии в модния дизайн, конструирането и моделирането на облекло, иновативни текстилни и шевни технологии и управлението на екипи. Тези знания му позволяват да проявява оригиналност в разработването и прилагането на нови идеи и решения в модната индустрия, да демонстрира критично осъзнаване на знанията по специалността и връзките и с други изучавани области.

Магистър-инженерът в модната и текстилна индустрия придобива следните умения: да извършва научни изследвания и обработка на експериментални резултати; да прилага творчески придобитите знания в науката и практиката; да проектира облекла, текстилни и трикотажни изделия, аксесоари, модни колекции; да поставя и решава оптимално задачите и проблемите, които възникват в производството на текстилни изделия и облекло; да извършва педагогическа дейност в средни и висши учебни заведения.

Завършилият специалността „Моден и текстилен дизайн и технологии“ получава възможност да се реализира като научен работник, моден дизайнер, текстилен дизайнер, конструктор и моделиер на облекло, технолог и организационно управленски кадър в предачното, тъкачното, трикотажното и шевното производство, креативен директор в модни къщи, в текстилни, в трикотажни и в шевни фирми, експерт в държавни институции, неправителствени и браншови организации, координатор и експерт в екипи, разработващи национални и международни проекти в сферата на модния и текстилния дизайн и технологии, преподавател в средното и висшето образование и др.

ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ШЕВНА ФИРМА

Магистър-инженерът по „Организация и управление на шевна фирма“ придобива широк спектър от теоретични и практически знания в областта на: научноизследователската и внедрителската дейност; организация на процесите в шевното производство; демонстрира критично осъзнаване на знанията при проектиране на съвременни текстилни и шевни технологии, за изграждане маркетинг и рекламна стратегия в модния бизнес; за фирменото управление; управлението на екипи, на финанси, на счетоводство и на планиране дейността на шевна фирма.

Магистър-инженерът по „Организация и управление на шевна фирма“ придобива следните умения: да извършва научни изследвания и обработка на

експериментални резултати; да прилага творчески придобитите знания в науката и практиката; да планира, организира и управлява процесите за изработване на облекла, текстилни и трикотажни изделия, аксесоари, модни колекции; да поставя, организира и решава оптимално задачите и проблемите, които възникват в производството на шевни изделия и облекло; да прилага иновативни методи и инструменти при решаване на невидими проблеми и в производствения процес, да извършва педагогическа дейност в средни и висши учебни заведения.

Магистър-инженерът по „Организация и управление на шевна фирма“ получава възможност да се реализира като: научен работник, организационно-управленски ръководител в шевното производство, мениджър по качеството, управител на модни къщи, трикотажни и шевни фирми, експерт в държавни институции, неправителствени и браншови организации, консултант и координатор на екипи разработващи национални и международни проекти в сферата на шевното производство, технолог, конструктор и моделиер на облекло, преподавател в средното и висшето образование и др.

Професионално направление „Електротехника, електроника и автоматика”

ЕЛЕКТРОТЕХНИКА

Магистър-електроинженерът от професионално направление 5.2. „Електротехника, електроника и автоматика” придобива високоспециализирани практически и теоретични знания в областта на научноизследователската и внедрителската дейност, проектиране и конструиране в областта на електротехниката, приложението на компютърни технологии, фирменото управление и управлението на екипи.

Тези знания му позволяват да извършва научни изследвания и обработка на експериментални резултати, да прилага творчески придобитите знания в науката и практиката, да решава оптимално задачи и проблеми, които възникват при производството и експлоатацията на електрически уредби и съоръжения и изграждането на електрически инсталации.

Магистър-електроинженерите получават възможност да се реализират като изследователи, научни работници, докторанти, ръководители на фирми и екипи, извършващи производствени, търговски и други дейности, свързани с производство и експлоатация на електрически уредби и съоръжения.

АВТОМАТИКА И КОМПЮТЪРНИ СИСТЕМИ

Специалността „Автоматика и компютърни системи“ за образователно-квалификационна степен „магистър“ с професионална квалификация „Магистър - инженер“ има за цел да подготвя кадри за научноизследователски, проектантски и инженерингови фирми и организации по изграждане на технически и организационни системи за управление, внедряване, настройка и експлоатация на системи за автоматично управление на производствени агрегати, технологични

процеси и технически комплекси за автоматизация, да решават задачи по системно управление и да упражняват управленческа дейност.

Магистър-инженерът по „Автоматика и компютърни системи“ придобива умения да извършва проучвателна, проектантска, конструкторска, технологична, производствена, монтажна, ремонтна, експлоатационна и учебно-преподавателска дейности, свързани със специалността. Мултидисциплинарната подготовка им дава умения по програмиране, по администриране на бази от данни, практическа подготовка за работа в областта на създаване, администриране и поддържане на информационни системи.

МУЛТИМЕДИЙНИ И КОМПЮТЪРНИ СИСТЕМИ И УСЛУГИ

Основната цел на обучението по специалност „Мултимедийни и компютърни системи и услуги“ е да подготви специалисти по мултимедийни и компютърни системи и услуги. Тази специалност отговаря на потребностите в множество браншове и съответства на динамиката на тяхното развитие.

Завършилите студенти могат да работят в проектантски и развойни екипи, организации, институции и фирми като системни и приложни разработчици на програмно осигуряване, уеб дизайн и приложно програмиране, мрежи и информационни технологии в областта на обслужването на мултимедийни и компютърни системи. Инженерите по мултимедийни и компютърни системи и услуги имат умения да участват в подготовката и управлението на ИТ проекти.

ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В БИЗНЕСА И ПУБЛИЧНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

Основната цел на обучението по специалност „Информационни и комуникационни технологии в бизнеса и публичната администрация“ е да подготви висококвалифицирани и широкопрофилни специалисти, имащи задълбочена научно-теоретична и практическа подготовка в областта на информационните и комуникационните технологии (ИКТ), които могат да съчетават сериозна теоретична подготовка с бизнес умения и опит да анализират, внедряват и поддържат съвременни високотехнологични ИТ решения в бизнеса. Тази специалност отговаря на потребностите в различни области от специалисти по организация и управление на информационните и комуникационни технологии във фирмите и компаниите.

Обучението в областта на компютърните системи цели да даде на студентите знания и качества, свързани с организацията, управлението и експлоатацията на информационните и комуникационни технологии в бизнеса. Паралелно с усвояването на знания в областта на информационните и комуникационните технологии, студентите ще придобият умения за научноизследователска и приложна дейност в редица съвременни направления на бизнеса, маркетинга, мениджмънта, съобразени с актуалните промени в страната и европейската икономическа интеграция.

ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В ОБРАЗОВАНИЕТО

Основната цел на обучението по специалност на магистърска програма „Информационни и комуникационни технологии в образованието“ е да подготви високо квалифицирани и широкопрофилни специалисти, имащи солидна фундаментална общотехническа подготовка и задълбочени знания по съвременни автоматизирани компютърни системи за управление и информационна техника и технологии.

Те могат да намерят реализация в различни области на стопанството и образованието. В различните производствени сфери като конструктори, технолози и проектанти, инженери. Завършилите студенти могат да работят в проектантски и развойни екипи, организации, институции и фирми, като системни и приложни разработчици на програмно осигуряване, проектанти и конструктори на приложно-специфични вградени апаратни компютърни платформи, мрежи и информационни технологии.

В областта на образованието ще могат да се реализират като проектанти на електронно учебно съдържание, преподаватели по ИКТ в образованието (с допълнителна квалификация за професионална квалификация „Учител“), експерт-оценители на курсове, програми и проекти за обучение с използване на ИКТ, консултанти при разработването на програми за обучение с използване на ИКТ, автори на проекти и ръководители на екипи по проекти в сферата на ИКТ в образованието.

Професионално направление „Комуникационна и компютърна техника“

КОМПЮТЪРНИ СИСТЕМИ И КОМУНИКАЦИИ

Основната цел на обучението е да се подготвят кадри за научно-изследователски, проектантски, инженерингови фирми и организации по изграждане на технически и организационни системи за администриране, управление, внедряване, настройка и експлоатация на компютърни и комуникационни системи. Върху базовите за специалността дисциплини, магистър-инженерите по Компютърни системи и комуникации в процеса на обучението си, получават специализирана подготовка в областта на приложението на компютърните системи и задълбочават знанията си, свързани с комуникационните системи и мрежи. Подготовката включва получаване на знания за разпределени системи, администриране на компютърни мрежи, интелигентни сензори и системи, специализирани микропроцесорни системи. Обучаемите получават висока професионална подготовка в областта на компютърните системи, комплекси и мрежи и могат в курса на обучение да избират специализиращи дисциплини в областта на телемедицината, облачните мрежи, мрежовата и компютърна сигурност, индустриални информационни системи и др.

Магистър-инженерът по компютърни системи и комуникации може да се реализира в публичния и в ИТ сектора, в индустрията, в консултантски и изследователски компании и други фирми, чиято дейност е свързана с изследователска, производствена и с други инженерингови дейности в областта на

компютърните системи и комуникации. Може да изпълнява ръководни функции във фирми, с дейност свързана с приложение на компютърни устройства, комплекси и мрежи.

Професионално направление „Енергетика”

ТОПЛО- И ГАЗОСНАБДЯВАНЕ

Целта на обучението е студентите, вече завършили обучението си в ОКС „Бакалавър” и придобили достатъчно знания, ориентирани към надеждността, контрола и управлението на техническото състояние на топло- и газоснабдителните инсталации и елементи, към тяхното проектиране, диагностика, ремонт, поддържане и сервиз, както и към неконвенционалните енергийни източници, да придобият допълнителни специализирани теоретични и практически знания и умения за управленска, научно-изследователска, проектно-конструкторска и внедрителска дейности в областта на топлоенергетиката и газоснабдяването.

Магистър-инженерите по топло- и газоснабдяване придобиват професионални умения за извършване на научни изследвания, обработване на експериментални резултати и оптимизиране на топлопроизводствени и газоснабдителни процеси, за съставяне на топлинни баланси и оценяване на енергийната ефективност на обекти, съоръжения и технологии, за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Магистър-инженерите по топло- и газоснабдяване получават възможности да се реализира като научни работници; проектант в проектантски и внедрителски организации (фирми) и конструкторско-технологични бюра в областта на топлоенергетиката и газоснабдяването; контролни органи в държавни и фирмени инспектиращи институции; преподаватели във висши и средни училища; висококвалифицирани управленски кадри и специалисти в индустриални предприятия за изграждане, настройка, управление, диагностика и контрол на техническото състояние, поддържане, ремонт и сервиз на топлотехнически и газоснабдителни системи, инсталации и елементи.

ИНДУСТРИАЛНО ИНЖЕНЕРСТВО

Основната цел на обучението по магистърската праграма „*Индустриално инженерство*” е да подготви висококвалифицирани и широкопрофилни специалисти, със задълбочена научно-теоретична и практическа подготовка в областта на индустриалната техника, машиностроенето, технологиите, електротехниката и електрониката; електромеханичните системи; използването на компютърна техника и технологии при решаване на инженерни задачи, извършване на маркетингови проучвания и управление на индустриални фирми.

Магистър-инженерът по „*Индустриално инженерство*” придобива високоспециализирана теоретична и практическа подготовка в областта на: решаването на сложни конструктивни задачи с използване на съвременни технологии; приложението на компютърни технологии за управление и оптимизация

на технологичните процеси в реални производствени условия; мениджмънта на процесите във фирмата и анализ на бизнес стратегиите; внедряването на съвременните ресурсоспестяващи технологии за оптимизация на производствените процеси и минимизиране на разходите в производството и управлението на екипи.

Магистър-инженерът придобива умения: да извършва научни изследвания и обработка експериментални резултати; да прилага творчески придобитите знания в науката и практиката; да оптимизира производствените процеси и оценява ефективността им; да взема управленски решения и предприема гъвкави бизнес стратегии с цел рационализиране и оптимизиране на ресурсите в производствения процес и да организира и ръководи работни екипи.

Дипломираните магистър-инженери по „*Индустриално инженерство*“ могат да се реализират като: изследователи, научни работници, ръководители на проектантски звена, производствени и търговски фирми; координатори на екипи, изпълняващи интердисциплинарни национални и международни проекти в големи програмни колективи, включващи машинни и електроинженери, програмисти, икономисти, маркетолози, дизайнери и др. специалисти; консултанти към консултантски фирми; конструктори и технолози на общинженерни технически елементи и системи; специалисти по изграждане, поддържане, сервизно обслужване, експлоатация и ремонт на промишлени съоръжения и системи; по контрол и управление на качеството; материално техническо снабдяване, инженеринг и иновации; технически и управленски специалисти в областта на индустриалното производство, енергетиката, възобновяемите енергийни източници, електропромишлеността, машиностроенето, консултантската и експертната дейност.

ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Обучението на бъдещите специалисти в образователно-квалификационната степен “Магистър” по специалност „Енергийна ефективност” е изградено на основата на знания, умения и компетентности в областта на енергийната ефективност и конкурентоспособност; енерготехнологичен анализ на промишлени предприятия; енергийна ефективност на ограждащи конструкции и сгради; управление на европейски проекти; екология и опазване на околната среда; възобновяеми енергийни източници; енергиен бизнес; търговия с енергийни ресурси; проектиране на топлинни системи; топлинна интеграция и когенерация; вторични енергийни източници; енергийна ефективност на хладилни и климатични системи; електрообзавеждане на топлотехнически системи

Дипломираният магистър-инженер по „Енергийна ефективност” може да получи квалификация на експерт по енергиен мениджмънт и да работи като енергиен мениджър в индустриални предприятия, публичния сектор и други организации; да управлява целия процес на производство, разпределение и потребление на енергия в съответното предприятие; да осигурява устойчиво изпълнение и успешно прилагане в практиката на процеса на енергийно планиране; да инициира, разработва, организира, реализира, координира и отчита резултатите от изпълнението на енергийния план; да инициира, управлява и поддържа

информационна система за потреблението на енергия на територията на предприятието или общината; да организира и иницира дейности за ефективно използване на енергията, опазване на околната среда, повишаване на топлотехническите познания и умения; да осигурява участието на предприятието или общината в европейски и международни програми и проекти за ефективно използване на енергията и за опазване на околната среда; да осигурява разпространението на добри практики, резултати от успешно реализирани общински енергийни планове, демонстрационни проекти и др; да ръководи научноизследователски екипи, лаборатории и проекти по енергийна ефективност; да провежда научноизследователска дейност в областта на ефективното използване и управление на енергията и опазването на околната среда.

ОТОПЛЕНИЕ, ВЕНТИЛАЦИЯ И КЛИМАТИЗАЦИЯ

Обучението в ОКС „магистър“ по специалност „Отопление, вентилация и климатизация“ е изцяло съобразено с изискванията на Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалности от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“ приета с ПМС № 318 от 24.11.2016 г. и осигурява придобиването на знания за: енергийните характеристики и енергийната ефективност в сгради и промишлени системи, системите за осигуряване на микроклимата в обитаемата среда; теории, концепции, принципи и закономерности за ефективните системи за оползотворяване на енергийните ресурси, като комбинирани системи за производство на топлина, студ и електричество, различни активни и пасивни слънчеви системи, високоефективни генератори на топлина и студ, съвременни материали и системи за управление на топлинни процеси; влиянието на енергопотреблението върху околната среда и начините за намаляване на вредния ефект от това; съвременни подходи, методи, техники и алгоритми за обработка и анализ на масиви от данни за технически, енергийни и екологични характеристики на топлотехническите системи, съставните им елементи, режимните параметри и параметрите на външната и вътрешната среда.

Енергийните инженери, ОКС „магистър“, могат да работят като: научни работници в научно-изследователски институти; проектанти в проектантски и внедрителски организации (фирми) и конструкторско-технологични бюра в областта на топлоенергетиката и газоснабдяването; контролни органи в държавни и фирмени инспектиращи институции; докторанти и преподаватели във висши и средни училища; висококвалифицирани управленски кадри и специалисти в индустриални предприятия за изграждане, настройка, управление, диагностика и контрол на техническото състояние, поддържане, ремонт и сервиз на топлотехнически и газоснабдителни системи, инсталации и елементи; да упражняват професията „инженер-проектант“, при изпълнение на изискванията в Наредба № 2 за проектантската правоспособност на инженерите, регистрирани в Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране.

ТОПЛОЕНЕРГИЙНИ И ЕКОЛОГИЧНИ ТЕХНОЛОГИИ И СИСТЕМИ

В специалността се подготвят инженерни кадри за извършване на проучвателна, изследователска, конструкторска, проектантска, производствена, технологична, експлоатационна, монтажна и ремонтна дейности, отнесени към обектите като ТЕЦ, топлофикационни и промишлени топлоенергийни обекти, топло и газоснабдителни предприятия, инженерингови организации, работещи в областта на топлоенергетиката и др.

Инженерите завършили ОКС „магистър“ по “Топлоенергийни и екологични технологии и системи”, добиват знания и умения да обработват бази данни с цел получаване на желани зависимости; усвояват принципите на компютърното моделиране и симулиране на процеси, агрегати или топлоенергийни системи; да оценяват енергийна ефективност и екологичност на изброените обекти; умеят да проектират, конструират и създават техническа документация с помощта на компютърни системи и подходящи софтуерни продукти; прилагат комплексни научни и научно-технически подходи при решаване на задачи, свързани с различни по сложност топлоенергийни обекти; получават знания и умения да четат и създават рекламна технико-икономическа документация; да работят в екип.

Магистър-инженер по „Топлоенергийни и екологични технологии и системи“ е подготвен да разработва, проектира, експлоатира и внедрява енергийни парогенератори, парни турбини, технологични съоръжения и системи за ТЕЦ и ТФЕЦ, модули за комбинирано топло и електропроизводство, да управлява оперативно и да автоматизира технологичните процеси в основните и спомагателни агрегати и съоръжения в ТЕЦ и промишлената топлоенергетика, да управлява топлофизичните, както и системите, свързани с техническата безопасност.

Придобилите ОКС магистър-инженер по „Топлоенергийни и екологични технологии и системи“ могат да се реализират във всички отрасли на националната икономика на длъжности, изискващи висше образование по конвенционални и възобновяеми енергийни технологии. Подготовката им позволява те да заемат нормативно-сравними длъжности и в други страни на Източна и Централна Европа, включително и в страните - членки на Европейския съюз.

ВИРТУАЛНИ ТЕХНОЛОГИИ

Специалност „Виртуални технологии“ предлага подготовка на инженерни кадри и придобиване на компетенции, съобразени с изискванията на Индустрия 4.0 чрез прилагане на проектно/проблемно ориентирано обучение с акцент върху практическата и самостоятелната работа.

Завършилите специалността инженери получават теоретични познания и практически умения за прилагане на най-новите производствени методологии, при които дейностите по проектиране и валидиране се осъществяват съвместно, осигурявайки оптимизацията и изпитване на продуктите/процесите преди тяхната същинска реализация, припокривайки отделните фази на процеса проектиране-внедряване; създаване на умения за интерпретиране на данни (от факти към знание), както и спазване изискванията за защита и сигурност при обработване, съхраняване и пренос на данни. Особено внимание ще бъде отделено на

приложение на методите на виртуални технологии в областта на енергетиката, отчитайки европейските и националните приоритети в тази област, свързани с намаляване на парниковите емисии, намаляване на въглеродния отпечатък върху околната среда, повишаване на енергийната ефективност на производствените системи за намаляване използването на традиционните енергийни източници и повишаване дела на възобновяемата енергия в общия енергиен микс на България. Придобитите знания и умения ще дадат възможност на завършилите успешно обучението си в магистърската програма „Виртуални технологии“ да се реализират като технически и управленски специалисти в областта на индустриалното производство, енергетиката, възобновяемите енергийни източници, електропромишлеността, машиностроенето и др., които прилагат цифровите технологии при управление на процесите си в условията на дигиталната ера, отговаряйки на предизвикателствата, които представя Индустрия 4.0

Професионално направление „Хранителни технологии“

БЕЗОПАСНОСТ И КАЧЕСТВО НА ХРАНИТЕ

Магистър-инженер технологът придобива високоспециализирани практически и теоретични знания в областта на научноизследователската и внедрителската дейност; микробиологичните, химичните, технологичните, и законодателните аспекти на контрола на качеството и безопасността на храните; анализа на храните; контрола и управлението на технологичните процеси при производството на качествени и здравословни храни; фирменото управление; управлението на екипи.

Магистър-инженер технологът придобива умения да планира, организира, управлява, усъвършенства и контролира производствено-технологичните процеси, отговорни за безопасността на храните; да анализира и оценява микробиологичните, химичните и физичните опасности при производството на храните; да разработва, внедрява и поддържа системи за управление качеството и безопасността на храните в различни предприятия и структури от хранителната верига и др.

Магистър-инженер технологите със специалност „Безопасност и качество на храните“ получават възможност да се реализират като: ръководители на лаборатории, изследователски центрове и институти, свързани с функционирането на ДПП (GMP), системи за анализ на риска (НАССР), интегрирани системи за безопасност и качество (ISO 22000); ръководители на колективи за разработване на нови хранителни продукти, изследователи, научни работници, докторанти; експерти, консултанти и съветници при производството на безопасни и качествени храни; експерти по контрол на качество и безопасност на храните в Българската агенция по безопасност на храните; експерти в отделни фирми и екипи за разработване на НАССР системи, в министерства, ведомства, неправителствени структури (комисия за защита на потребителите) и браншови организации; мениджъри по безопасността и качеството на храните в предприятията за производство и съхранение на храни.

ПРАВИЛА

ЗА ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ ЗА ОКС „МАГИСТЪР”

СЛЕД ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тези правила се определят условията за приемане на български граждани и граждани на държави от Европейския съюз и Европейското икономическо пространство, завършили висше образование, за обучение в образователно-квалификационната степен „магистър” в Тракийския университет.

(2) За образователно-квалификационната степен „магистър” могат да кандидатстват лица, завършили висше образование.

(3) Лицата, завършили висше образование, субсидирано от държавата и придобили образователно-квалификационна степен „магистър” не могат да кандидатстват за следваща магистратура, субсидирана от държавата.

Чл. 2. Кандидатването и приемането на студенти в образователно-квалификационната степен „магистър” се извършва на основание Закона за висше образование, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование по образователно-квалификационни степени и Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във ВУ на Р България.

Чл. 3. (1) Обучението в магистърската степен се организира в магистърски програми, които:

1. Профилират и задълбочават подготовката в съответствие с придобитата специалност на образователно-квалификационна степен „бакалавър”;

2. Дават допълнителна широко-профилна и интердисциплинарна подготовка за придобилите висше образование на образователно-квалификационна степен „бакалавър” или „магистър” по друга специалност.

3. Лицата, придобили образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър”, могат да продължат образованието си в образователно-квалификационна степен „магистър” само в същото професионално направление.

Чл. 4. За учебната 2022/2023 година ТрУ ще обяви конкурс за прием на студенти в образователно-квалификационната степен „магистър” за:

1. Места субсидирани от държавата. Броят на приеманите студенти по професионални направления и форми на обучение се предлага от университета (по предложение на факултетите) и се утвърждава от Министерския съвет.

2. Места за обучение срещу заплащане. Броят на местата за прием на студенти за обучение срещу заплащане се определя в съответствие с капацитетните възможности на професионалното направление.

Чл. 5. (1) Разпределението на местата за прием по магистърски програми, форми на обучение, и заплащане – държавна поръчка и собствени средства, както и графикът за подаване на документи, се публикува на сайта на университета преди началото на приема на документи за магистърските програми.

Чл. 6. Правото за обучение срещу заплащане (собствени средства) ползват

лицата, завършили висшето си образование с успех от дипломата за завършено висше образование не по-нисък от ДОБЪР, съгл. чл. 21, ал. 13, т. 4 от Закона за висше образование.

Чл. 7. За участие в кандидатстудентския конкурс се заплаща такса, определена с постановление на Министерския съвет.

(1) От такса за участие в конкурса се освобождават:

а/ лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто - удостоверява се с решение на ТЕЛК;

б/ кръгли сираци не по-възрастни от 25-годишна възраст към годината на кандидатстването - удостоверява се с актове за смъртта на родителите и лична карта на кандидат-студента. ;

в/ лица, които към момента на навършване на пълнолетие са с предприета мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето - настаняване в приемно семейство, социална услуга от резидентен тип или специализирана институция – удостоверява се със служебна бележка от съответния дом;

г/ военноинвалиди и военнопострадали;

д/ майки (бащи) с три и повече деца – представят се удостоверения за раждане на децата и лична карта на родителя.

(2) Половин такса плащат близнаци, когато и двамата кандидатстват в ТрУ - представят се удостоверения за раждане.

Чл. 8. (1) По време на обучението си студентите, приети в места, субсидирани от държавата (държавна поръчка), заплащат семестриална такса, утвърдена от Министерския съвет.

(2) Сумата за обучение срещу заплащане, се определя с решение на Академичния съвет.

Чл. 9. Класирането и приемането на кандидатите се извършва по ред, посочен в раздела „Състезателни изпити, състезателен бал и класиране” на настоящите правила.

УСЛОВИЕ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл. 10. За обучение в образователно-квалификационната степен „магистър“ могат да кандидатстват лица, отговарящи на следните условия:

1. Да имат завършено висше образование.

1.1. Лицата, завършили висше образование, субсидирано от държавата, и придобили образователно-квалификационна степен „магистър”, могат да кандидатстват за следващо висше образование, само за обучение срещу заплащане.

1.2. Лица, притежаващи образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър” имат право да кандидатстват за обучение само в магистърски програми в същото професионално направление.

1.3. Лица, придобили висшето си образование в чужди ВУ, могат да кандидатстват за обучение в магистърската степен, след като са преминали процедура по признаване на образованието от Тракийския университет. Кандидати, непреминали процедурата не се допускат до участие в конкурса.

1.4. За специалността „Управление на здравните грижи“ за образователно-квалификационна степен „магистър“ могат да кандидатстват лица, завършили:

- Специалност „Управление на здравните грижи“ с ОКС „бакалавър“;
- Специалност „Медицинска сестра“ или „Акушерка“ с ОКС „бакалавър“;
- Специалност от професионално направление „Здравни грижи“ с ОКС „професионален бакалавър по ...“ и една от специалностите „Социални дейности“, „Социална педагогика“, „Социален мениджмънт“ или „Здравен мениджмънт“ с ОКС „бакалавър“.

1.5. За специалността „Здравен мениджмънт“ за образователно-квалификационна степен „магистър“ могат да кандидатстват лица, завършили висше образование в ОКС „Бакалавър“ или ОКС „Магистър“ в област на Висше образование 7. Здравеопазване и спорт, или 3. Социални, стопански и правни науки.

Чл. 11. (1) За обучение в магистърските програми могат да кандидатстват чужденци, завършили висше образование.

(2) Чужденци могат да кандидатстват за обучение в магистърска степен при условията и по реда за приемане на български граждани, ако:

1. Са граждани на държави - членки на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство;

2. Имат статут на постоянно пребиваващи на територията на Република България;

3. Имат статут на бежанци;

4. Са от българска народност, удостоверена по реда на Постановление № 103 на Министерския съвет от 1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина;

5. Чужденци, на които е предоставен хуманитарен статут.

(3) Статутът на кандидатстващите по чл. 11 (2) се удостоверява с документ за самоличност.

Чл. 12. Чужденци, граждани на трети държави, временно пребиваващи в Република България, не могат да кандидатстват по реда на тези правила.

Чл. 13. Кандидатите подават документи за кандидатстване в конкурса за магистърските програми в Учебния отдел на Ректората.

ДОКУМЕНТИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл. 14. (1) Кандидат-студентски документи се приемат онлайн и присъствено.

Кандидатите подават следните документи:

1. Попълнен състезателен картон. В него кандидат-студентът подрежда желанията си, избирайки измежду всички магистърски програми в университета, за които има право да кандидатства.

2. Документ за самоличност (върща се веднага след сверяване при присъственото подаване на документи).

3. Оригинал и копие от дипломата за завършено висше образование. Оригиналната диплома се връща веднага след сверяване с копието. При подаване на документите онлайн кандидатът прикрепя файл с копие на дипломата.

3.1. В случай че издаването на диплома за висше образование е предстоящо, кандидатът подава академична справка (оригинал и копие, оригиналът се връща веднага след сверяване) или уверение, което удостоверява специалността, ОКС, среден успех от семестриалните изпити и успех от държавните изпити. При подаване на документите онлайн кандидатът прикрепя файлове с копие на документите.

3.2. Ако кандидатът притежава няколко дипломи за ВО същия представя първата диплома получена след средно образование.

4. За специалността „Управление на здравните грижи“ се изисква:

4.1. Диплома за придобита специалност „Управление на здравните грижи“ на ОКС „бакалавър“.

4.2. Диплома за придобита специалност „Медицинска сестра“ или „Акушерка“ на ОКС „бакалавър“ (оригинал и копие) или Диплома за завършен медицински колеж или придобито по-рано полувисше медицинско образование (оригинал и копие) и диплома за придобита ОКС „бакалавър“ по една от специалностите „Социални дейности“, „Социална педагогика“, „Социален мениджмънт“ или „Здравен мениджмънт“ (задължително две дипломи: от професионално направление „Здравни грижи“ и придобита ОКС „бакалавър“ по една от изброените специалности).

5. Платена такса за участие в конкурса.

5.1. От такса за кандидатстване се освобождават: лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто; военноинвалиди, кръгли сираци (до 25-годишна възраст); лица, които към момента на навършване на пълнолетие са с предприета мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето - настаняване в приемно семейство, социална услуга от резидентен тип или специализирана институция – удостоверява се със служебна бележка от съответния дом и майки и бащи с три и повече деца.

Чл. 15. (1) Комисия, назначена със заповед на Ректора, приема и проверява документите на кандидатите да отговарят на изискванията на настоящите правила. Кандидати, които не отговарят на условията, не се допускат до участие в конкурса.

(2) Промени и допълнения във вече подадените документи са възможни в рамките на сроковете за подаване на документи. След изтичане на срока за подаване на документи, не се правят промени **в номерацията на желанията**.

(3) Документите на кандидатите трябва да отговарят на изискванията на Закона за висше образование, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование по образователно-квалификационни степени, с настоящите правила и с приетите от Академическия съвет учебни планове.

СЪСТЕЗАТЕЛНИ ИЗПИТИ, СЪСТЕЗАТЕЛЕН БАЛ И КЛАСИРАНЕ

Чл. 16. Състезателният бал за магистърските програми от Аграрния, Ветеринарномедицинския, Педагогическия, Стопанския факултети, Факултет „Техника и технологии“ и за ОКС „Магистър“ по „Здравен мениджмънт“ към Медицинския факултет на университета се формира като средно аритметична от

средния успех от дипломата за висше образование в ОКС „Бакалавър“ и оценката от държавния изпит.

(1) Не образуват състезателен бал и не участват в класирането кандидати, които не отговарят на изискванията на настоящите правила.

(2) Кандидат-студентите за специалност „Управление на здравните грижи“ ОКС „магистър“ след ОКС „бакалавър“ по същата специалност полагат писмен тест по управление на здравните грижи.

2.1. Балът се образува от удвоената оценка от писмения тест плюс средната оценка от държавната изпитна сесия от дипломата за придобита ОКС „бакалавър“ за специалността „Управление на здравните грижи“. Максималният бал е 18.

(3) Кандидат-студентите за специалност „Управление на здравните грижи“ ОКС „магистър“ след ОКС „бакалавър“ по специалностите „Акушерка“ и „Медицинска сестра“ полагат писмен изпит по Социална медицина.

3.1. Балът се образува от удвоената оценка от писмения изпит плюс средната оценка от държавната изпитна сесия от дипломата за придобита ОКС „бакалавър“ за специалността. Максималният бал е 18.

(4) Проверка на писмените работи

Писмените конкурсни работи се проверяват и оценяват от двама проверители, независимо един от друг, по предварително изготвени критерии. Всеки проверител оценява поотделно всеки изпитен въпрос. Крайната оценка се оформя като средно аритметична от оценките на двамата проверители. При разлика в оценките по-голяма от 0,50, писмената работа се проверява и оценява от арбитър, чиято оценка е окончателна. Писмена работа, върху която няма разработени теми от кандидат-студента, не се проверява и се поставя служебна слаба оценка.

(5) Идентифициране на писмените работи

След обявяване на резултатите от всеки конкурсен изпит, **в двудневен срок** кандидатите могат лично и след представяне на документ за самоличност, да идентифицират писмените си работи и да проверят дали не е допусната техническа грешка. Под техническа грешка се разбира грешка при обявяването на оценките. Отстраняването на техническите грешки се извършва преди първото класиране.

(6) Информация за резултатите от конкурсните изпити и класиранията може да се получи на посочените в справочника телефони, от информационните табла и Web страницата на ТрУ - <http://www.uni-sz.bg>.

Чл. 17. (1) Класирането на кандидатите се извършва по низходящ ред на състезателния бал и по реда на посочените магистърски програми и форми на обучение в съответствие с предварително обявените места за прием (субсидирани от държавата и за обучение срещу заплащане), независимо от категорията на кандидат-студента.

(2) При всяко класиране кандидатът може да бъде класиран само по една от посочените в състезателния му картон магистърски програми и форми на обучение.

(3) В първия етап на класирането участват кандидати за места, субсидирани от държавата.

(4) На I-во класиране, до 2 % от общия брой субсидирани от държавата места за обучение в ОКС „магистър“, могат да се отделят за кандидати, които са:

- инвалиди с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто;
- военноинвалиди и военнопострадали;
- кръгли сираци;
- лица, които към момента на навършване на пълнолетие са с предприета мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето – настаняване в приемно семейство, социална услуга от резидентен тип или специализирана институция – удостоверява се със служебна бележка от съответния дом;
- майки и бащи с три и повече деца;
- близнаци, когато са кандидатствали едновременно в една и съща специалност и единият от тях е приет.

Неприетият от близнаците ползва предимство, ако отговаря на условията за класиране за съответната специалност.

Документите за ползване на предимство се представят в момента на подаване на кандидатстудентските документи.

(5) Вторият етап на класиране е окончателен. В него участват кандидати за освободени от първия етап места, субсидирани от държавата и кандидатите за обучение срещу заплащане.

(6) Кандидат-студенти, класирани и записани за обучение на собствени средства, продължават да участват в класиране за свободни места по държавна поръчка, ако останат такива след срока за записване на второто класиране по държавна поръчка.

Чл. 18. (1) Ректорът издава заповед за записване на новоприетите магистри.

(2) Класираните кандидати трябва да се запишат в съответната магистърска програма в определения в заповедта срок.

(3) Новоприетите студенти, които не са се записали в определения срок губят правото да запишат магистърската програма, по която са класирани.

ЗАПИСВАНЕ И ОБУЧЕНИЕ

Чл. 19. (1) Записването на новоприетите студенти се извършва въз основа на издадена от Ректора заповед за записване в магистърската програма към съответния факултет при спазване на сроковете, посочени в чл. 18, ал. 2.

(2) Кандидатите се информират лично за резултатите от конкурса и сроковете за записване.

Чл. 20. (1) При записването си новоприетите студенти представят:

1. Оригинал и копие от дипломата за средно и за завършено висше образование (бакалавърска или магистърска степен). Оригиналните дипломи се връщат след сверяване с копията.

2. Документ за самоличност (лична карта).

3. Комплект документи за записване на новоприети студенти.

4. Шест снимки с формат 3/4 сантиметра.

5. Документ за платена семестриална такса за обучение.

5.1. При отписване преди началото на учебната година, срещу представяне на оригиналния документ, се удържат 30% от внесената такса.

5.2. След започване на учебната година внесената семестриална такса не се възстановява.

(2) Студентите, приети за обучение срещу заплащане в образователно-квалификационната степен „магистър“, сключват при записването си договор за обучение с Ректора на университета.

Чл. 21. Всеки класиран и записал се студент може да се обучава само в една магистърска програма по държавна поръчка.

Чл. 22. (1) Деканското ръководство на съответния факултет, който осъществява обучението по магистърската програма, организира и провежда обучението в съответствие с приет и утвърден от Академическия съвет учебен план и при спазване на Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование по образователно-квалификационни степени.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Кандидати за обучение за образователно-квалификационната степен „магистър“, представили документи с невярно съдържание, направили опит да дадат невярна информация при попълване на документите, се отстраняват от участие в конкурса. Ако неверността на документите бъде установена след приемането на кандидата за студент, той се отстранява от висшето училище, независимо от курса на обучение и се уведомява Прокуратурата.

§ 2. Приетите за обучение в магистърските програми по държавна поръчка лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто, кръгли сираци (до 25-годишна възраст) и военноинвалиди се освобождават от заплащане на таксите за обучение.

§ 3. Записването на студенти за обучение за образователно-квалификационната степен „магистър“ се извършва в основните структурни звена.

§ 4. Не се допускат до участие през отделните етапи на кандидатстудентската кампания преподаватели и служители от Тракийския университет, чийто деца, племенници, внуци и други близки родственици са кандидат-студенти в ТрУ.

§ 5. Централната комисия по приема е орган, оторизиран при необходимост да изменя и допълва регламента на кандидатстудентския прием в ОКС „магистър“, т.е. да изменя и допълва Кандидатстудентския справочник на университета за 2022/2023 г.

ЗАБЕЛЕЖКА: Във връзка с окончателното утвърждаване на държавната поръчка от МОН за прием на студенти за учебната 2022/2023 година са възможни промени в настоящите правила.

Правилата са приети на заседание на Академическия съвет на ТрУ с протокол № 22/15.12.2021 год.

Приложение № 8

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОБУЧЕНИЕ (БРОЙ СЕМЕСТРИ)

Професионално направление 1.2. Педагогика

Само задочно обучение.

Обучение се провежда при наличие на минимум 10 кандидати за дадена магистърска програма)

Специалности в Педагогически факултет	Срок на обучение, брой семестри						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Предучилищна и начална училищна педагогика		2	3	4	3	4		гр. Стара Загора, ул. „Армейска“ 9, ет. 2, ст. 210 042/613 762, 640 846
Начална училищна педагогика: Информационни и комуникационни технологии		4	4	4	4	4		
Специална педагогика: Логопедия		3	4		4			
Специална педагогика: Ресурсен учител		3	4		4			
Мениджмънт на социалните и педагогическите организации		2	2	3	2	3		
Технологии на обучението по информатика и информационни технологии		2	3	4	3	4		

Професионално направление 3.4. Социални дейности

Специалности в Медицински факултет	Само задочно обучение						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Срок на обучение, брой семестри							
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Организация и управление на социалната сфера		2	2	3	2	3	гр. Ст. Загора, ул. „Армейска“ 11, ет. 1, ст. 4 042/664 333	

Професионално направление 3.8. Икономика

Завършили ОКС бакалавър или магистър от професионално направление „Икономика“, както и от други професионални направления.

Само задочно обучение.

Специалности в Стопански факултет	Само задочно обучение						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Срок на обучение, брой семестри							
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Икономика на алтернативния туризъм	5	3	3	5	3	5		

Икономика и управление на бизнеса	5	3	3	5	3	5	
Икономически анализи и проекти за регионално развитие	5	3	3	5	3	5	
Предприемачество и стратегически маркетинг	5	3	3	5	3	5	
Финанси и счетоводство на фирмата	5	3	3	5	3	5	
Икономика и мениджмънт на човешките ресурси	5	3	3	5	3	5	
Бизнес-информационни технологии	5	3	3	5	3	5	
Корпоративно предприемачество	5	3	3	5	3	5	
Биоикономика и екопредприемачество	5	3	3	5	3	5	
Биобазирани индустрии и устойчив растеж	5	3	3	5	3	5	

гр. Стара Загора,
Студентски град,
ет. 1, ст. 143
042/699 420

Професионално направление 4.3. Биологически науки

Редовно и заочно обучение. Няма изисквания за минимален брой студенти.

Специалности в Аграрен факултет	Срок на обучение, брой семестри						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Опазване и управление на околната среда		2	2	4	4	4		
Безопасност на труда, екологичен риск и действия при бедствия и аварии		2	2	4	4	4		
Екотуризъм		2	2	4	4	4		
Екология на селищни системи		2	2	4	4	4		

гр. Стара Загора,
Студентски град,
ет. 4, ст. 410
042/699 311

Професионално направление 5.13. Общо инженерство

Редовно и задочно обучение. Няма изисквания за минимален брой студенти.

Специалности в Аграрен факултет	Срок на обучение, брой семестри						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Земеделска техника	-	2	2	4	4	4		гр. Стара Загора, Студентски град, ет. 4, ст. 410 042/699 311
Възобновяеми енергийни източници в аграрния сектор	-	2	2	4	4	4		
Агротроника	-	2	2	4	4	4		

Професионално направление 6.1. Растениевъдство

Редовно и задочно обучение. Няма изисквания за минимален брой студенти

Специалности в Аграрен факултет	Срок на обучение, брой семестри						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Консултантска дейност, разработване и управление на проекти в растениевъдството	4	2	2	4	4	4		гр. Стара Загора, Студентски град,

Растителнозащитни технологии в растениевъдството	4	2	2	4	4	4	ет. 4, ст. 410 042/699 311
Биологично земеделие	4	2	2	4	4	4	
Устойчиво производство на фуражни култури	4	2	2	4	4	4	
Производство на посевен и посадъчен материал	4	2	2	4	4	4	

Професионално направление 6.3. Животновъдство

Редовно и задочно обучение. Няма изисквания за минимален брой студенти.

Специалности в Аграрен факултет	Срок на обучение, брой семестри							Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление			
Промислено птицевъдство	4	2	2	4	4	4		гр. Стара Загора, Студентски град, ет. 4, ст. 410 042/699 311	
Управление на системите за безопасност и качество на храните	4	2	2	4	4	4			
Хранене на животни и технология на комбинирани фуражи	4	2	2	4	4	4			
Репродуктивни биотехнологии в животновъдството	4	2	2	4	4	4			
Специални отрасли (пчеларство, бубарство, зайцевъдство и дивечовъдство)	4	2	2	4	4	4			
Промислено свиневъдство	4	2	2	4	4	4			
Аквакултура	4	2	2	4	4	4			
Технология на мляко и млечни продукти	4	2	2	4	4	4			
Конен спорт	4	2	2	4	4	4			

Племенно коневъдство	4	2	2	4	4	4	
Производствени системи и селекция в овцевъдство и козевъдство	4	2	2	4	4	4	
Развъждане на селскостопански животни	4	2	2	4	4	4	
Технология на месо и месни продукти	4	2	2	4	4	4	
Производствени системи и селекция в говедовъдство и биволовъдство	4	2	2	4	4	4	
Консултантска дейност, разработване и управление на проекти в животновъдството	4	2	2	4	4	4	

Професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина

Само задочно обучение.

Специалности във Ветеринарномедицински факултет	Срок на обучение, брой семестри						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Ветеринарна администрация	-	-	-	-	2	-	Само за завършили сп. Ветеринарна медицина	

Санитарна микробиология и безопасност на храните	-	2	2	4	2	4	<p>Срок на обучение – 2 семестъра за професионални направления: 4.2. Химически науки; 4.3. Биологически науки; 5.11. Биотехнологии; 5.12. Хранителни технологии; 6.1. Растениевъдство; 6.2. Растителна защита; 6.3. Животновъдство; 6.4. Ветеринарна медицина; 7.1. Медицина; 7.4. Обществено здраве.</p> <p>Срок на обучение – 4 семестъра за други проф. направления</p>	гр. Стара Загора, Студентски и град. ет. 5, ст. 583 042/699 690
Интегрирани системи за управление качеството и безопасността на храните	-	2	2	4	2	4	<p>Срок на обучение – 2 семестъра за професионални направления: 4.2. Химически науки; 4.3. Биологически науки; 5.11. Биотехнологии; 5.12. Хранителни технологии; 6.1. Растениевъдство; 6.2. Растителна защита; 6.3. Животновъдство; 6.4. Ветеринарна медицина; 7.1. Медицина; 7.4. Обществено здраве.</p>	

Ветеринарномедицински бизнес и мениджмънт	-	2	2	4	2	4	Срок на обучение – 2 семестъра за професионални направления: 3.7. Администрация и управление; 3.8. Икономика и управление; 6.3.Животновъдство; 6.4 Ветеринарна медицина.
---	---	---	---	---	---	---	---

Професионално направление 7.4. Обществено здраве

Само задочно обучение. Няма изисквания за минимален брой студенти.

Специалност в Медицински факултет	Срок на обучение, брой семестри						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		

Управление на здравните грижи	-	2	-	3	-	-	-	– ОКС „бакалавър“ по сп. „Медицинска сестра“, „Акушерка“ или - ОКС „професионален бакалавър“ от ПН „Здравни грижи“ и „бакалавър“ по една от сп. „Социални дейности“, „Социална педагогика“, „Социален мениджмънт“, „Здравен мениджмънт“. Бакалаврите от същата специалност полагат конкурсен писмен тест по управление на здравните грижи. Бакалаврите от изброените по-горе специалности полагат конкурсен писмен изпит по социална медицина.	гр. Стара Загора, ул. „Армейска“ 11, ет. 2, ст. 34 042/664 458
Здравен мениджмънт	-	2	2	2	2	2			
Здравен туризъм	2	-	2	2	2	2			

Професионално направление 7.5. Здравни грижи
Редовно обучение. Няма изисквания за минимален брой студенти

Хранене и биомедицина	2	-	2	2	2	2		гр. Стара Загора, ул. „Армейска“ 11, ет. 1, ст. 4 042/664 333
-----------------------	---	---	---	---	---	---	--	--

Професионално направление 5.1. Машинно инженерство

Редовно обучение

Редовно обучение	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление	
Автотранспортна и земеделска техника	4	2	2	4 (2)	2	4 (2)	гр. Ямбол, ул. „Гр. Игнатиев” № 38 046/669 182
Организация и управление на транспорта	4	2	2	4 (2)	2	4 (2)	
Автотехническа експертиза	4	2	2	4 (2)	2	4 (2)	
Дизайн, технологии и мениджмънт на модната индустрия	4	2	2	4 (2)	2	4 (2)	
Дизайн и технологии на кожени изделия	4	2	2	4 (2)	2	4 (2)	
Моден и текстилен дизайн и технологии	4	2	2	4 (2)	2	4 (2)	
Организация и управление на шевна фирма	4	2	2	4 (2)	2	4 (2)	

Професионално направление 5.2. Електротехника, електроника и автоматика

Редовно обучение

Специалности във факултет "Техника и технологии" - гр. Ямбол	Срок на обучение, брой семестри						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Електротехника	4	2	2	4 (2)	2	4 (2)	гр. Ямбол ул. „Граф Игнатиев“ №38 046/669 182	
Автоматика и компютърни системи	4	2	2	4 (2)	2	4 (2)		
Информационни и комуникационни технологии в образованието	4	2	2	4 (2)	2	4 (2)		
Информационни и комуникационни технологии в бизнеса и публичната администрация	4	2	2	4 (2)	2	4 (2)		
Мултимедийни и компютърни системи и услуги	4	2	2	4 (2)	2	4 (2)		

Професионално направление 5.3. Комуникационна и компютърна техника

Редовно обучение

Специалност във факултет "Техника и технологии" - гр. Ямбол	Срок на обучение, брой семестри						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Компютърни системи и комуникации	4	2	2	4 (2)	2	4 (2)		гр. Ямбол ул. „Граф Игнатиев“ №38 046/669 182

Професионално направление 5.4. Енергетика

Редовно обучение

Специалност във факултет "Техника и технологии" - гр. Ямбол	Срок на обучение, брой семестри						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Енергийна ефективност	4	2	2	4 (2)	2	4 (2)	гр. Ямбол ул. „Граф Игнатиев“ №38 046/669 182	
Отопление, вентилация и климатизация	5	3	3	5 (3)	3	5 (3)		
Индустриално инженерство	4	2	2	4 (2)	2	4 (2)		
Топло- и газоснабдяване	4	2	2	4 (2)	2	4 (2)		

Топлоенергийни и екологични технологии и системи	4	2	2	4 (2)	2	4 (2)		
Виртуални технологии *	3	3	3	3	3	3		

- Редовна и задочна форма на обучение

Професионално направление 5. 12. Хранителни технологии

Редовно обучение.

Специалност във факултет "Техника и технологии" - гр. Ямбол	Срок на обучение, брой семестри						Забележка	Адрес за записване на новоприети студенти
	Професионален бакалавър от същото проф. направление	Бакалавър, същата специалност	Бакалавър, същото професионално направление, друга специалност	Бакалавър, друго професионално направление	Магистър, същото професионално направление	Магистър, друго професионално направление		
Безопасност и качество на храните	4	2	2	4 (2)	2	4 (2)		гр. Ямбол ул. „Граф Игнатиев“ №38

Приложение № 9

График
за подаване на документи, изпити, класирания и записване

График	Срокове
Подаване на документи	01.09. – 29.09.2023 г.
Изпит по Социална медицина/Тест по Управление на здравните грижи	02.10.2023 г.
I-во класиране за места, субсидирани от държавата и I-во класиране за обучение срещу заплащане	04.10.2023 г.
Информация: на сайта на Университета	
Записване на студенти от I-во класиране	04.10. – 09.10.2023 г.
II-ро класиране за места, субсидирани от държавата и II-ро класиране за обучение срещу заплащане	10.10.2023 г.
Записване на студенти от II-ро класиране	11.10. – 12.10.2023 г.

Приложение № 10

ПРОГРАМА
за подготовка на конкурсен изпит по Социална медицина

1. Възникване и предмет на социалната медицина.
  2. Структура на социалната медицина.
  3. Функции и взаимовръзки на социалната медицина.
  4. Социалната медицина и професионалната реализация на специалистите по здравни грижи.
  5. Методи на социалната медицина.
  6. Типове социални фактори на здравето.
  7. Семейство и здраве.
  8. Стилът на живот като социален фактор.
  9. Социална история на здравето.
  10. Международно здравно сътрудничество. Стратегии на СЗО.
  11. Общественото здраве като система.
  12. Обществено здраве и права на човека.
  13. Обществено здраве и лична отговорност за здравето.
  14. Здравно-демографски показатели.
  15. Заболяемост на населението.
  16. Физическо развитие на населението. Акцелерация.
  17. Здравни потребности на населението.
  18. Здравеопазването като система.
  19. Типове здравеопазни системи.
  20. Първично здравно обслужване.
  21. Спешна медицинска помощ.
  22. Болнично обслужване.
  23. Здравно обслужване на специфични групи от населението.
  24. Качество на здравното обслужване.
  25. Приоритети на здравната политика.
  26. Същност и значение на здравния мениджмънт.
  27. Здравното осигуряване в България.
  28. Специалистът по здравни грижи в управленския процес.
  29. Система за професионално обучение на специалисти по здравни грижи.
- Литература:
1. Социална медицина. Учебник за медицинските колежи. В. Борисов, Ц. Воденичаров, К. Юрукова, С. Попова, София, 2001 г.
  2. Социална медицина. Учебник за медицинските колежи (второ допълнено издание). В. Борисов, Ц. Воденичаров, К. Юрукова, С. Попова, София, 2004 г.; (трето допълнено издание, 2006 г.).

ПРИМЕРНА ЗАДАЧА

„При изучаване на заболяемостта по причини на смъртта също се изчислява интензитет по класове заболявания и по диагнози.“

Въпроси:

1. Представете начина на изчисление на интензивния показател за смъртност от заболявания на дихателната система.
2. Как се изчисляват показателите за структура на заболяемостта и болестността, и по какви характеристики на изучаваната съвкупност?
3. Представете структурата на умираанията по причини на смъртта (класове болести).

Формулировката на задачата се съдържа на стр. 83 от учебника 2001 г., 2004 г. и 2006 г.

Отговори:

1.

$$\text{Смъртност от заболявания на дихателната система} = \frac{\text{Брой починали от заболявания на дихателната система}}{\text{Средногодишен брой на населението}} \times 1000$$

2. Показателите за структура на заболяемостта и болестността се получават при изчисляване на относителните дялове по различни характеристики на изучаваната съвкупност: нозологични единици, пол, възраст, социална и професионална принадлежност и др.
3. В структурата на умираанията по причини най-висок е относителният дял на болестите на органите на кръвообращението, следвани от неоплазмите, травмите и отравянията, болестите на дихателната система.

ПРОГРАМА

за подготовка на конкурсен тест по Управление на здравните грижи

1. Концептуален модел на Вирджиния Хендерсън за сестринските грижи.
2. Теории и модели на сестринските грижи. Холистично, функционално, екипно, първично сестринство.
3. Власт и лидерство в сестринството.
4. Лидерство и стил на мениджмънт в сестринството. Теории основани на поведенческия подход.
5. Лидерство и стил на мениджмънт в сестринството. Теории основани на ситуационния подход.
6. Основни принципи на мениджмънта в здравните грижи.
7. Комуникациите в управлението на здравните грижи.
8. Ефективни комуникативни умения в управлението на здравните грижи.
9. Управленските решения в здравните грижи.
10. Управление на работните групи в здравните грижи.
11. Мениджмънт на конфликтите в здравните грижи.
12. Планирането в здравните грижи.
13. Управление на човешките ресурси в здравните грижи.

14. Съвременни методи и техники за обучение на персонала.
15. Мотивирането в управлението на здравните грижи. Мотивационни съдържателни теории.
16. Мотивирането в управлението на здравните грижи. Мотивационни процесуални теории.
17. Подходи за осигуряване на качествени здравни грижи.
18. Оценка на качеството на здравните грижи.
19. Контролирането и оценяването в управлението на здравните грижи.
20. Ефективно управление на времето в здравните грижи.
21. Управление на планираната промяна и управлението на здравните грижи.

Литература:

1. Грънчарова Г., Управление на здравните грижи, издателски център на МУ - Плевен, 2005 г.
2. Петков А., Мениджмънт и здравен мениджмънт. Организационна психология, Издателство „Ирита“, 2009 г.
3. Стамболова Ив., Г.Чанева, Управление на здравните грижи, под редакцията на проф. д-р С. Попова, Учебно практическо ръководство, Филвест, 2007 г.

ПРИМЕРНИ ВЪПРОСИ ОТ ТЕСТА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ

1. Предимствата на модела на цялостни грижи за пациента са:
а/ продължителност на комуникацията с пациента, семейството и персонала

б/ подобрява ценовата ефективност на грижите

в/ подобрява отзивчивостта към променящите се нужди на пациента

г/ полезен е при недостиг на сестри.

Верни отговори: а/ и в/.

2. Според Теорията У на Дъглас и МакГрегър мениджърът трябва да бъде:

а/ демократичен

б/ автократичен

в/ пластичен

г/ разбиращ.

Верен отговор: а/.

3. Посочете вярното твърдение:

а/ Интуитивните решения са взети чрез задълбочен анализ.

б/ Рационалните решения са взети на основата на така нареченото „шесто чувство“.

в/ Кризисните решения не носят най-голяма отговорност.

г/ Решенията на благоприятната възможност се отнасят до изпълване на ситуацията в интерес на организацията.

Верен отговор: г/.

4. Какво представляват стандартите при оценката на здравните грижи?

Верен отговор: Стандартите представляват установени критерии за дейности, планиране на цели, физически или количествени измервания на продуктите, звената за услуги, работните часове, скоростта, цената.